БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 29 (4128)
5 ФЕВРАЛЬ, 1980 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Кампучия Миллий қутқариш бирлашган фронти Марказий Комитетининг Раиси, Кампучия Халқ революцион кенгашининг Раиси Хенг Самрин бошчилигидаги Кампучия Миллий қутқариш бирлашган фронти ва Халқ революцион кенгашининг делегацияси КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан 4 февраль куни расмий дўстлик визити билан Москвага келди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

✦ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг Руминия Социалистик Республикасига қилган дўстлик визити; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров бошлиқ СССР Олий Совети делегациясининг Вьетнам Социалистик Республикасига расмий дўстона визити якунларига доир ахборотлар эълон қилинган.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг экспериментал цехида трикотаж буюмларининг баҳор-ёз мавсуми учун мўлжалланган янги моделлари яратиляпти.

СУРАТДА: тикувчи-мотористка Муяссар Солиҳова янги тайёрланган буюмни кўздан кечиряпти.

И. Глауберзон фотоси.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

УЛУҒ РУС ЁЗУВЧИСИГА БАҒИШЛАБ

Фрунзе районидаги В. Маяковский номли кутубхона коллективи 135-мактабда китобхонлар конференцияси уюштирди. Конференция улуғ рус ёзувчиси А. П. Чеховнинг ҳаёти ва ижодига бағишланди. Йиғилганлар кутубхона ходимлари ва мактаб ўқувчиларининг ёзувчининг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақидаги докладларини тинглашди. Драма тўгараги қатнашчилари ёзувчи асарларидан парчалар ижро этишди.

Мактаб ўқувчилари А. П. Чехов асарлари кўргазмаси билан қизиқиб танишдилар. Кутубхона коллективининг иш планида корхоналар ва ташкилотларнинг клубларида, ётоқхоналарида ҳам китобхонлар конференциялари ва китоб кўргазмалари ташкил этиш кўзда тутилган.

ШАҲАР МЕҲНАТ БАЙРАМИГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

● ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ АҲОЛИСИ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКДА БИР ЁҚАДАН БОШ ЧИҚАРИБ ҚАТНАШАДИ

● 9,6 МИЛЛИОН СЎМЛИК САНОАТ МАҲСУЛОТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ, 1,9 МИЛЛИОН СЎМЛИК ҚУРИЛИШ — МОНТАЖ ИШЛАРИ АМАЛГА ОШИРИЛАДИ

● ШАНБАЛИК ҚАТНАШЧИЛАРИ ШИОРИ — МЕҲНАТ БАЙРАМИДА ТЕЖАЛГАН МАТЕРИАЛЛАР БИЛАН ИШЛАБ, ЮКСАК МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИГА ЭРИШИШДИР

ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ «ҚИЗИЛ ШАНБАЛИГИ»

Шаҳар партия активи йиғилишидан

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнат коллективларида москваликларнинг 19 апрелда Ленин юбилейи шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббусини қўллаб-қувватлаган «Ташсельмаш», Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи, «Октябрь 50 йиллиги» тикувчилик бирлашмаси, тепловоз депоси, 11-«Висотстрой» қурилиш тресги, Тошкент шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автомобиль трестининг 127-автокорхонаси коллективларининг қимматли ташаббуси кенг қўллаб-қувватланди.

Ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар, олий ўқув юртлари, техникумларнинг студентлари, ҳунар-техника билим юртлари, мактабларнинг ўқувчилари— ҳамма апрелнинг учинчи шанбасида бир ёқадан бош чиқариб меҳнат байрамига чиқишга, шу куни топилган иш ҳақини беш йиллик фондига ўтказишга аҳд қилдилар.

Уларнинг иш планларида корхона ва ташкилотлардаги, қурилишлардаги, транспортдаги, алоқа, маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги ҳар бир иш жойида юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, кўчаларни, майдонларни, хиёбонларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, турар жойни тартибга келтириш назарда тутилган.

Тахминий ҳисобларга қараганда, 19 апрель куни 9,6 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилади, 1,9 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

Республика пойтахтининг меҳнат коллективлари шу куни «Коммунистик шанбалик куни тайёрланган» деган ёзуви билан буюртмачиларга 50 та трактор ва трактор прицеплари, 15 та компрессор, кўприк электр крани, 8 та йигирув ва ростлаш машинаси, 0,5 миллион метр ип газлама ва бошқа кўплаб маҳсулотлар жўнатади. Фақат тежалган хом ашё ва материаллар билан 1,2 миллион сўмлик саноат буюмлари тайёрланади.

Кўп минг туп дарахт ва бута ўтқазилади, шаҳардаги суғориш тармоқлари тозаланади.

Ўзбекистон пойтахти корхоналари ва ташкилотлари коллективлари вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг кеча бўлиб ўтган йиғилиши ленинча коммунистик шанбаликни ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ муҳим масалаларни муҳокама этишга бағишланди.

Йиғилишдаги нутқлар гўёки тошкентликларнинг меҳнат байрамига чиқишга, унда уюшқоқлик ва ташаббус билан меҳнат қилишга тайёр эканликлари ҳақидаги рапортдек жаранглади.

Йиғилишда нутқ сўзлаган Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаров** бўлажак ленинча коммунистик шанбалик чинакам меҳнат байрамига, совет халқлари ҳаётидаги ёрқин воқеага айланишини, Буюк почин шонли анъаналарига, Коммунистик партия идеалларига садоқат, ижодий меҳнатга онгли муносабат қарор топганлигининг далили бўлиб қолишини таъкидлади.

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари КПСС XXV съезди олдинга қўйган вазифаларни бажара бориб, юксак ватанпарварлик намунаси, новаторлик изланиши ва оммавий ташаббус кўрсатиб, беш йилликнинг тўртинчи йилини шаҳар экономикасининг барча соҳаларини ривожлантиришда янги муваффақиятлар билан нишонладилар. Саноат планга қўшимча 71,8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми йил мобайнида 7,2 процент ўсди, бунда маҳсулот ишлаб чиқариш ўсишининг 86 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди.

Шаҳар қурувчилари улуши ҳам салмоқли. Капитал маблағлар умумий ҳажми йил мобайнида 16 процент ўсди, 800 минг квадрат метрдан кўпроқ турар жой фойдаланишга топширилди.

1979 йил учун қабул қилинган планлар ва социалистик мажбуриятларни саноат, транспорт, алоқа корхоналари, савдо, маиший хизмат кўрсатиш, фан ва маданият муассасалари ортиғи билан адо этишди.

Бу шаҳар меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати ва юксак ижодий фаоллиги, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасидир. Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи бригадири **Н. Железнов** шуни маълум қилдики, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига 19 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича Москвадаги илғор саноат корхоналари коллективлари ташаббусини қўллаб-қувватлаган унинг корхонаси коллективи шу куни юксак меҳнат унумдорлигига эришиш ва битта тепловоз секцияси, 20 тонна пўлат қуйма ва бошқа жами 65 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилди.

— Мен бошчилик қилаётган электр машиналари ремонти бригадаси коллективи, — деди у,— битта тепловоз секцияси учун етарли бўлган электр машиналарини ва иккита линия электр машинасини ремонтдан чиқариш мажбуриятини олди. Меҳнат унумдорлиги бўйича суткалик топшириқ 30 процент ортиғи билан бажарилади.

— «Қизил шанбалик»ка, — деди «Ташметрострой» тресги партия комитети секретари **В. Артюшенко**,— қарийб 2 минг метросоз чиқади. Улар метрополитеннинг иккинчи участкаси объектларини қуришда ишлашади. 45 минг сўмлик, шу жумладан, тежалган хом ашё ва материаллардан 12 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Пойтахт ер ости йўли қурувчилари ўнинчи беш йиллик фондига 7,9 минг сўм ўтказишади.

Машинист **Н. Славников** айтдики, «Тошкент» тепловоз депоси темирйўлчилари тежалган ёнилғи билан 100 та юк ва пассажир поездини манзилга етказишади, 31 тепловозни ремонтдан чиқаришади.

Йиғилиш қатнашчилари —«Таштекстильмаш» заводи слесари **М. Қулибоев**, бадиий буюмлар фабрикаси пойопчиси **Р. Шарафутдинова**, В. И. Ленин номли ТошДУ студенти **Л. Зоирова** ва бошқалар коммунистик шанбаликни юксак меҳнат ва сиёсий кўтаринкиликда ўтказиш имконини берадиган аниқ масалаларни чуқур, атрофлича муҳокама қилдилар. Умумшаҳар меҳнат байрамини ўтказиш тошкентликларнинг 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қўшган катта ҳиссаси бўлади.

Бўлажак коммунистик шанбалик кенг халқ оммасининг янги жамият қурилишида жонли, ижодий қатнашуви ҳақидаги ленинча ғоялар тантанасининг ёрқин намойиши бўлади. Тошкент меҳнаткашлари коммунистик шанбаликда оммавий қатнашиб, зарбдор меҳнатлари билан Коммунистик партия атрофида, унинг ленинчи Марказий Комитети атрофида мустаҳкам жипслашганликларини, Октябрь ишига садоқатларини, ленинча, коммунистчасига яшашга ва курашишга интилишларини намойиш қиладилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари **М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова** иштирок этдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларига, барча аҳолисига бир овоздан мурожаат қабул қилдилар. Унда барча тошкентликларни 19 апрелда ленинча коммунистик шанбаликда актив иштирок этишга, шу куни юксак меҳнат унумдорлиги ва сифатига эришишга, ишлаб топилган маблағни беш йиллик фондига ўтказишга даъват этилди.

«БУЮК ПОЧИН» АНЪАНАЛАРИГА СОДИҚМИЗ

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ 1980 ЙИЛ 19 АПРЕЛДА КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК ЎТКАЗИШ ТАШАББУСИ БИЛАН ЧИҚҚАН ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИ ВА НОВАТОРЛАРИ ЙИҒИЛИШИНИНГ

МУРОЖААТИ

ҚАДРЛИ ЎРТОҚЛАР!

Тошкентликларнинг ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилидаги меҳнати салмоқли ютуқлар билан нишонланди. Шаҳар саноат корхоналари 1979 йил планини муддатидан илгари бажариб, маҳсулот реализация қилиш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини ортиғи билан адо этдилар. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани бажарилди. Илмий ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, транспорт, шаҳар хўжалиги корхоналари, аҳолига маиший хизмат кўрсатадиган корхоналар топшириқларини муваффақиятли уддалашди.

Тошкент меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини юксак меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик вазиятида бажаришаяпти. Партия даъвати билан улар 1980 йилни ленинчасига зарбдор меҳнат қилиш йилига айлантиришга қатъий аҳдпаймон қилганлар.

Республика пойтахти коммунистлари, барча меҳнаткашлари Москва шаҳридаги илғор саноат корхоналари коллективларининг 1980 йил 19 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббусини зўр ҳаяжон билан кутиб олдилар.

Москваликларнинг 19 апрелда буюк доҳийнинг шонли юбилейига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббусини Тошкентда биринчи бўлиб Буюк почин анъаналарига содиқ бўлган «Ташсельмаш» заводи, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи, лак-бўёқ, чинни заводлари, «Октябрь 50 йиллиги» тикувчилик бирлашмаси, 11-«Висотстрой» қурилиш тресги, шунингдек 3-таксопарк, 127-автокорхона ва тепловоз депоси коллективлари қўллаб-қувватладилар. Улар бу куни тежалган хом ашё, материаллар, ёнилғи ва электр энергияси билан ишлаб, ишда энг юксак унумдорликка эришишга, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Бу ватанпарварлик ҳаракатида совет кишиларининг юксак маънавий-сиёсий фазилатлари, уларнинг партия ишига, коммунизм ишига беқиёс садоқатлари, социалистик Ватанга муҳаббатлари, гражданлик бурчларини чуқур тушунишлари ўз ифодасини топди.

Биз, Тошкент шаҳридаги корхоналар ва ташкилотларнинг вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусни қизғин қўллаб-қувватлаймиз ва саноат, транспорт, алоқа корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва қурилиш индустрияси ходимларини бу шонли кунда ленинчасига зарбдор меҳнат қилиб, энг юксак унумдорликка эришиш ва аъло сифатли иш бажаришга даъват этамиз.

Биз министрликлар ва маҳкамалар, шаҳар муассасалари хизматчиларини, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг студентларини, ҳунар-техника билим юртлари ва мактабларнинг ўқувчиларини саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ишида, шаҳарни ободонлаштиришда, турар жойларга туташ бўлган майдонларда, аҳоли маданий дам оладиган жойларда санитария тартиби ва тозаликни йўлга қўйишда фаол иштирок этишга чақирамиз.

Биз партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларига, хўжалик раҳбарларига, коммунистик шанбаликни муваффақиятли ўтказишга дахли бўлган барча кишиларга мурожаат қиламиз: ҳар бир меҳнат коллективи, ҳар бир ишчи, инженер, техник, хизматчи «қизил шанбалик» куни меҳнатда рекорд натижаларга эришиш, техника ва ускуналардан самарали фойдаланиш, турдош корхоналарнинг, халқ хўжалигининг барча соҳаларининг аниқ ва мустаҳкам ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш учун қанча иш ҳажмини бажариши лозимлигини, қандай резервларни ишга солиш мумкинлигини олдиндан билиши керак.

Ҳозир хом ашё ва материалларни, ёнилғи ва электр қувватини тежаб-тергаб сарфлашга алоҳида эътибор бериш лозим, токи 19 апрель куни шаҳарнинг барча ишлаб чиқариш коллективлари тежалган материаллар ва ёнилғи билан ишласин.

Биз шунга аминмизки, коммунистик шанбалик тошкентликлар КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми қарорларини шараф билан бажаришга тайёр эканликларини исботловчи яна бир далил бўлади. Шанбаликнинг ҳар бир қатнашчиси шу куни қаерда бўлмасин, республика пойтахтини коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришга ҳисса қўшажагини унутмаслиги керак.

Бутун совет халқи сингари Тошкент меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг, унинг замонамизнинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи, буюк Ленин ишининг содиқ давомчиси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг кўп қиррали ва изчил фаолиятини тўла маъқуллайдилар ва батамом қўллаб-қувватлайдилар.

Йиғилиш қатнашчилари шунга қатъий ишонадиларки, бўлажак ленинча шанбалик Буюк почин бошлаб берган ажойиб эстафетанинг давоми, чинакам коммунистик меҳнат байрамига айланади. Тошкентликлар ўзларининг илҳомбахш ижодий меҳнатлари билан жонажон Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети атрофида мустаҳкам уюшганликларини, Октябрь ғояларига садоқатларини, Ленин васият қилганидек, партия даъват этаётганидек ўқишга ва яшашга, курашишга ва ғалаба қилишга интилишларини яна бир бор намойиш қиладилар.

Буюк Лениннинг номи ва иши асрлар оша яшасин!

Коммунизм бунёдкори бўлган қаҳрамон совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СУРАТДА: коммунистик шанбаликка бағишланган йиғилиш.

М. Нуриддинов фотоси.

24 февраль — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ЛЕНИН ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Тошкент алоқа электротехника институти биринчи ётоқхонасининг Ленин хонаси белгиланган вақтда одамлар билан лиқ тўлди. Биринчи марта сайловда қатнашадиган ўнлаб студентлар «Коммунизмни ўрганиш—Лениннинг ёшларга наказидир» деб аталган тематик кечада иштирок этмоқ учун бу ерга келишди.

Агитпункт ўқитувчи Баҳор Аҳмаджоновга ёш сайловчилар билан учрашув ўтказишни топширган эди. У ўз суҳбатида студент ёшларнинг юксак ватанпарварлигини кўрсатувчи кўпгина мисолларни келтирди. Институт вакилларидан уч юздан кўпроқ киши меҳнат семестри кунларида ноқоратупроқ ўлкадаги ва Олтойдаги янги қурилишларда ишлади. Студентларнинг бригадалари Қарши даштидаги иккита янги совхозда алоқа линияларини ўтказдилар, ҳосилни йиғиб-териб олишда пахтакорларга кўмаклашдилар.

Ёш сайловчилар ҳамиша ва ҳамма ишда Ленин васиятларига содиқ бўламиз, коммунизм қурилишига қўшаётган ўз ҳиссамизни муттасил кўпайтирамиз, деб ваъда бердилар.

Шу кунларда 39-сайлов участкасида ишлаётган агитколлектив активлари ўз лекция ва суҳбатларини Лениннинг барҳаёт таълимотига бағишламоқдалар. Алоқа электротехника институти ана шу сайлов участкаси территориясида жойлашган. Бу агитколлектив эса катта. Унинг составига ўнлаб ўқитувчилар, институт ҳузурида ташкил қилинган ёш лекторлар мактабида шуғулланаётган юзлаб студентлар киради. Улар халқ ҳокимияти тўғрисидаги ленинча ғоялар СССР Конституциясида мужассамлашганлиги тўғрисида, Советлар мамлакати ташқи сиёсатининг ленинча принциплари ҳақида студентларнинг ётоқхоналарида ва Бодомзор маҳалласида суҳбатлар ўтказмоқдалар.

(ЎзТАГ).

● Ўзбекистон—жаҳон даврасида

Жонажон ўлка мадҳи

(БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ)

Республика бадиий кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси коллективининг бу йилги режалари катта. Бу ҳақда дирекция кўргазмалар бўлимининг бошлиғи Дилором Вахитовна Юмачикова штатсиз мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Бу йилги амалга ошириладиган режаларимиз ҳақида сўзлашдан олдин ўтган йили қўлга киритилган ютуқларимиз билан қисқача таништириб ўтиш ўринлидир, — дейди Дилором Вахитовна. — Дирекция коллективи Ўзбекистоннинг тасвирий санъатини пропаганда қилиш бўйича кўпгина ишларни амалга оширди. Республикамизнинг кўпгина шаҳарларида 60 дан зиёд кўчма кўргазма ташкил этилди. Қардош республикалар ва мамлакатларда 30 дан ортиқ турли мавзудаги кўргазмалар намойиш этилди. Францияда бир ой мобайнида ўзбек мўйқалам усталари ва халқ ҳунармандларининг ажойиб асарлари муваффақият билан намойиш этилди.

Коллективимизнинг бу йилги иш режалари ўтган йилгидан ҳам салмоқли бўлади. Шу кунларда доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига катта тайёргарлик ишларини олиб бормоқдамиз. Республикамизнинг таниқли рассомлари Г. Абдураҳмонов, Қ. Башаров, Н. Бобоев, Н. Қўзибоев, Р. Чориев ва бошқа мўйқалам усталарининг В. И. Ленинга бағишлаб яратган асарлари бу йил Москвада ўтказиладиган Бутуниттифоқ кўргазмасида намойиш этилади. Ҳозирги кунда ана шу рассомларимизнинг асарларини йиғиб жамламоқдамиз. Шунингдек, дирекциямиз коллективи «Рассомлар ижодида В. И. Ленин образи», «Ленин ва Ўзбекистон», «Ўзбекистоннинг улкан қурилишларида», «Полотноларда пахтакорлар образи» каби ўнлаб мавзуларда суҳбатлар ўтказади.

Шу йилнинг ўрталарида Ватанимиз пойтахтида ёш рассомларнинг «Ёшлар намойиш этади» деб номланган Бутуниттифоқ кўргазмаси ҳам ташкил этилади. Бу кўргазмада Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ж. Умарбеков, Б. Жалолов, И. Турсунназаров ва бошқаларнинг асарлари намойиш этилади.

Шунингдек бу йил Франция, Ғарбий Берлин, Норвегия ва Ҳиндистон каби бир қатор хорижий мамлакатларнинг тасвирий санъат мухлислари ўзбек рассомларининг асарлари билан танишадилар. Ленинград, Ереван, Астрахань, Краснодар шаҳарлари меҳнаткашлари ҳам ўзбек мўйқалам усталарининг ижоди билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлишади. Бу шаҳарларда «Жиззахнинг сахий ери», «Театр ва кино рассомлари», «Бизнинг замондошимиз» каби кўпгина кўргазмаларимиз кўрсатилади. Булардан ташқари графика, тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик, халқ амалий санъати бўйича бир қатор кўргазмалар республикамизнинг область, район ва шаҳарларида намойиш этилади.

Хуллас, коллективимиз бу йил 80 га яқин турли мавзудаги кўргазмаларни ташкил этиб тасвирий санъат мухлисларини хушнуд этади. Бу эса меҳнаткашларни, айниқса ёшларимизни коммунистик ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муҳим омил бўлади. Уларда она—Ватанга, жонажон ўлка табиатига бўлган муҳаббат туйғусини янада оширишга хизмат қилади.

А. АЛИМОВ.

ҲАМЗА НОМИДАГИ МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ўзбекистон ССРнинг 1979 йилги Ҳамза номли давлат мукофотларига сазовор бўлган республика ижодкор зиёлиларининг намояндалари 4 февраль куни Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг залига тўпландилар. Бу ерда Ҳамза номли мукофотлар комитетининг раиси, республика Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Яшин тантанали вазиятда лауреатларнинг дипломлари, гувоҳномалари ва тегишли кўкрак нишонларини топширди.

[ЎзТАГ].

САНЪАТ ЯНГИЛИГИ

ЁШ ТОМОШАБИНГА ТУҲФА

Ҳурмат Белгиси орденли рус ёш томошабинлар театри коллективи иккита янги асарни саҳналаштириб, ўз мухлисларини мамнун этди. Булардан бири И. Вольшанскийнинг «Кимми— Мамонт тенгдоши» спектаклидир. Америкалик адиб А. Азимов ҳикояси асосида қўйилган бу икки қисмли асарни ёш томошабинлар зўр қизиқиш билан кутиб олдилар.

Асарни талантли режиссёр Н. Марков саҳналаштирди. Спектаклдаги етакчи ролларни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Б. Пичорина, Б. И. Коминер, А. В. Колмагоров, Г. Н. Синкобуров, А. К. Зазулевский ва бошқалар ижро этмоқдалар.

Театр коллективининг иккинчи янги саҳна асари С. Маршакнинг «Теремок» эртаги асосида қўйилган спектаклдир. Бу асарни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Г. А. Мустафин саҳналаштирди. Саҳна безакларини рассом Р. П. Тушаников ишлаган.

Асардаги етакчи ролларни театрнинг талантли артистлари В. Грибов, А. Колмагоров, Н. Петровалар ижро этишяпти.

Республиканинг **БОШ МУЗЕЙИДА**

ДОҲИЙ ЁДИ БИЛАН

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси, пролетариат доҳийси Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган кинолекторийлар муваффақиятли ишлаб турибди.

Яқинда бу ерда музей оталиғидаги Киров районининг 86-ўрта мактабининг 200 дан зиёд ўқувчиси «Ленин дарси»ни ўтдилар.

Шунингдек, бу ерда ёш коммунистлар мактаблари тингловчилари учун ҳам кинолекторий ишлаб турибди. Уларда доҳиймиз В. И. Лениннинг болалик ва ёшлик йиллари тўғрисида лекция ўқиляпти, фильмлар кўрсатиляпти.

МЕЪМОРЛАР **ТАКЛИФИ БЎЙИЧА**

«ҲАМИД ОЛИМЖОН» МАЙДОНИ

Пушкин кўчаси ва лойиҳа ишлари тугалланаётган Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти туташадиган жойда бахт ва шодлик куйчиси Ҳамид Олимжон номи билан аталадиган майдон қуриш лойиҳалари тугалланмоқда. Унинг муаллифлари СССР Давлат мукофоти лауреати, Тошкент шаҳрининг бош архитектори С. Одилов, меъмор Б. Мельниковнинг фикрига кўра майдоннинг атрофида 12—16 қаватли турар жойлар қад кўтаради. Уларнинг остки қаватларида маданий-маиший хизмат кўрсатиш, соғлиқни сақлаш, савдо тармоқлари жойлашади.

Майдоннинг Пушкин кўчасига қараган томонида ўзбек совет адабиётининг таниқли намояндаси Ҳамид Олимжоннинг тўрт метрли ҳайкали тўрт метр баландликдаги тўқ пушти рангли гранит тагликка ўрнатилади.

Ҳайкал пойига гранит плиталар ётқизилади. Турфа хил гуллар экилади.

• Беш йиллик илғорлари

ОТА КАСБИНИ УЛУҒЛАБ

Кўкда момоқалдироқ гумбирлаб, катта йўлда кетаётган оғир юк машиналари ойналарига йирик-йирик ёмғир томчилари урила бошлади. Колонна янги шағал тўкилган йўлдан кучаниб олға интилди. Шоферлар тонг отгунга қадар текис айланма йўлга чиқиб олиш, қурувчиларга зарур бўлган бинокорлик материалларини тезроқ етказиб бериш учун тезликни оширишди.

Машиналарнинг фонарларидан тушаётган ёрқин нур остида колонна қишлоқ тинчлигини бузиб бир зум ҳам тинмай йўлда давом этарди. Йўл бошловчи машина рулида ўтирган 50—55 ёшлардаги баланд бўйли, қотмагина киши теварак-атрофни синчиклаб кўздан кечирар, машинани ўнқир-чўнқир жойлардан моҳирлик билан олиб ўтарди.

— Убайдулла Файзиевич, йигитларимиз жуда чарчашди. Уларга бироз дам берсак бўларди,— деди йўл бошловчи машина кабинасида ўтирган қурилиш бошқармаси бошлиғи Мирали Тўхтаев ҳайдовчига қараб.

— Бу ерда машиналарни тўхтатиб бўлмайди. Йўл ёмон. Машиналар лойга ботиб қолиши мумкин. Бунинг устига об-ҳавонинг авзои бузуқ. Ана қаранг, орқамиздан қора булутлар тўдаси ҳам бостириб келаяпти. Яна ярим соатлардан сўнг равон йўлга чиқиб олсак, марра бизники бўлади,—дея жавоб қилди Убайдулла ака.

Бир оздан сўнг кучли шамол эсиб, ёмғир қаттиқроқ ёға бошлади. Убайдулла ака машинасини секинлатиб, орқада келаётган колонна машиналарини синчиклаб кўздан кечириб борарди. Асосий катта йўлга 3—4 чақирим қолганда Убайдулла ака орқада келаётган машинанинг бир жойда тўхтаб қолганига кўзи тушди. У дарҳол машинасига тормоз бериб, кабинадан тушди. Ўзидан 50 метр чамаси нарида юк машиналари тўхтаб турар, машина ҳайдовчилари эса йўл четида турган машина олдида уймалашиб, нима қилишларини билмай бош қотиришарди.

— Ана устознинг ўзлари ҳам келаяптилар. У кишига йўл беринглар, —деди кимдир.

Убайдулла ака ўзига таниш ҳамкасблари билан бош ирғиб саломлашди. 22—23 ёшлардаги йигит машина рулида ўтириб моторга ўт олдирмоқчи бўлар, унинг юзкўзлари, ингичка бармоқлари совуқдан гезариб кетганди.

— Хўш, нима бўлди ўғлим Маҳамаджон. Қани кабинадан тушчи, — деди Убайдулла ака.

— Билмасам, тўсатдан машина мотори ўчиб қолди,— деди уялибгина Маҳамаджон,— ажинларидаги шода-шода ёмғир томчиларини артиб.

— Комилжон нима, машинани тузатаолмаяпсизларми, — мулойимлик билан сўради Убайдулла ака ҳайдовчилар ичида тажрибалироқ ҳисобланган шофёрга қараб.

— Ҳайронман, бўлмаяпти,— дея жавоб қилди қўл силтаб Комилжон.

Убайдулла ака бузилган машина кабинасига ўтириб стар-торни босди. Мотор жим. Яна 2—3 бор моторни кўздан кечирди. Аккумуляторни қаради.

— Машина тромблёри контактлари ишдан чиққанга ўхшайди. Янги конденсатор қўйиш керак.

— Машинамизда эҳтиёт қисмлар йўқ эди-ку,— хижолат чекиб жавоб қилди Маҳамаджон.

— Хафа бўлма. Конденсатор менда бор. Ҳозир машинангга ўрнатиб бераман,— деди Убайдулла ака...

— Раҳмат, устоз,— деди Маҳамаджон. — Сиз бўлмаганингизда ишимиз чатоқ бўлиб йўлда қолиб кетиш ҳеч гап эмас экан.

— Узоқ сафарга чиқишдан олдин албатта машинанинг барча қисмларини синчиклаб, кўздан кечиришни унутмаслик керак,— деди Убайдулла ака шогирдига қараб.— Қани йигитлар машиналарга, тонг отай деб қолди. Сафарни давом эттирамиз.

Убайдулла ака Файзиев шоферлик касбидан бахт-иқбол топганлардан бири. Унинг падари бузруквори Файзи ота ҳам инқилобдан илгариёқ аравакашлик қиларди. У отда юк ташиган. Революциядан кейин «Чирчиқстрой» қурилиш ташкилотида қурувчилар оғирини енгил қилган. Ҳозирги кунда шаҳримизнинг Каттабоғ маҳалласида истиқомат қилувчи аҳоли меҳнатсевар бу отахоннинг номини ҳурмат билан тилга олади.

Убайдулла ака ана шу отахоннинг тўнғич фарзанди. У ҳам ота изидан борди. Отаси от-арава миниб, революциядан илгари очнаҳор оила тебратган бўлса, унинг ўғли — Октябрь фарзанди техникага ихлос қўйиб машина бошқарди. Эл ҳурматига сазовор бўлди. Ҳозирда моҳир руль соҳиби кўксини бир неча медаллар безаб турибди. «Узсельхозтехника»га қарашли Тошкент махсус қурилиш-монтаж бошқармаси бунёдкорлари 37 йилдан бери шоферлик қилаётган Убайдулла акадан ғоят миннатдордирлар.

У ўз машинаси билан 500 минг километрдан зиёд йўл босиб ўтди. Унинг М. Расулов, Қ. Азаматов, Б. Одилов каби шоферлари шаҳримизнинг турли автобазаларида ҳалол меҳнат қилмоқдалар.

Дарвоқе, Убайдулла аканинг уч фарзанди ҳам буваларн, оталари изидан бориб шоферлик қилишаяпти. Тўнғич ва ўртанча ўғиллари Хайрулла, Нурилла Файзиевлар 1 класс ҳайдовчилари бўлиб, «Узтрансагентство» бошқармасида, кенжа ўғли Ҳабибулла Файзиев эса «Узтрансэкспедиция» ташкилотида етакчи ҳайдовчи бўлиб ишлашяпти.

Убайдулла аканинг катта ўғли Хайрулла Файзиев ташаббускор ҳайдовчи. Коммунистик меҳнат зарбдори. Бригадир. У давлат, ойлик, квартал юк ташиш топшириқларини шараф билан адо этиб келаётир. Хайрулла бошлиқ бригада аъзолари ўтган йил топшириқларини муддатидан 15 кун илгари бажариб, пландан ташқари 300 тонна юкни манзилга етказиб бердилар.

Ҳозирги кунда ота-бола ҳайдовчилар сулоласи 1980 йил учун мўлжалланган вазифаларни муваффақиятли якунлаш учун жонбозлик кўрсатиб ишлашяпти.

Шаҳримизнинг Чилонзор район Меваэор маҳалласида истиқомат қилувчи кишилар Убайдулла ака ва унинг бири-биридан одобли, меҳнатсевар аҳил фарзандларини кўриб «Баракалла, ота касбини улуғлаётган азаматлар» дея эъзозлашади.

Ҳ. ШАРИПОВ.

ПОЙТАХТ **ХАРИТАСИДА** *ЯНГИЛИК*

Луначарское шоссесида

Пойтахтимизнинг бу серқатнов магистралининг икки томонида кўплаб осмонўпар уй-жойлар, маданий-маиший ва маъмурий иншоотлар қад кўтармоқда. Куни кеча бу ерда замонавий мактаб, Ўзбекистон Давлат филармониясининг ётоқхонаси, «Средазуголь»нинг инженерлик-лаборатория корпуси бинолари қурилиши бошлаб юборилди.

Объектларда Тошкент шаҳри қурилиши Бош бошқармасига қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш тресги 22-қурилиш бошқармасининг бинокорлари меҳнат қилишяпти. Кўча ҳуснига хол бўлиб тушадиган бу иморатлар шу йил охиригача битказилади.

МАХСУС БУЮРТМА БИЛАН

Тошкентдаги улкан кино-концерт зали бииосининг қурилиши шу беш йилликда шаҳримиздаги энг катта объектлардан бири ҳисобланади. Катта маданият даргоҳини бунёд этишда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келтирилаётган қурилиш материаллари ҳам ўринли ишлатилмоқда. Айни пайтда Тошкент саноатчилари ҳам бу бино учун керакли материал тайёрлаб беришга киришдилар.

Қурилиш материаллари комбинатининг кенг истеъмол буюмлари цехи ана шу кино-концерт зали учун безак мақсадида сопол кошинларни тайёрлаб бериш юзасидан алоҳида буюртма олган эди. Бу масъулиятли топшириқни бажариш мақсадида цехда тажриба тариқасида маҳсулотнинг дастлабки партияси ишлаб чиқарилди. Бу кошинлар ўзининг ҳажми, ранги, шакли бўйича турличадир. Пардоз материалининг сирти тиниқ сирланган.

Янги маҳсулотни ўзлаштириш учун бир қатор қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келди. Алоҳида технология ишлаб чиқилди.

Марокли учрашув

Коммунист ветеранлар, СССР Олий Советига ўтказилган дастлабки сайловларда қатнашган кишилар «Ташкенткабель» заводининг иккинчи ётоқхонасидаги ёш ишчилар ҳузурига меҳмон бўлиб келишди. Бу ерда турли авлодга мансуб сайловчиларнинг учрашуви «Ёшлар — коммунизм қуради» деган шиор остида ўтди.

Москва областидаги Кольчугино шаҳридан кўчириб келтирилган завод билан бирга 1941 йилда Тошкентга келган ишчилар ҳозир ҳам цехларда меҳнат қилаётганликларини билиш корхонада яқинда ишлай бошлаган ёшлар учун қизиқарли эди. Фронтга кетган оталарининг ўрнида ишлай бошлаган ўсмирлар 1942 йилнинг февралидаёқ девори ва томи бўлмаган цехларда фронт алоқачилари учун телефон симлари ишлаб чиқарардилар.

Ҳозирги вақтда асосан ёшлар меҳнат қилаётган «Ташкенткабель» заводи — тармоқдаги энг йирик корхонадир. Бу корхона СССРдаги 200 та адресга ва 30 та чет мамлакатга маҳсулот етказиб бермоқда. Кабелчилар сайлов куни сайлов участкаларига бориб, ўз корхонасининг бундан буёнги равнақи учун ҳам овоз берадилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб меҳнат қилмоқда. Сиз мана бу фотолавҳада бирлашманинг илғор ишчиларидан (чапдан ўнгга) Р. Иноғомова, С. Голубева ва М. Христуноваларни кўриб турибсиз.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БОҒ-РОҒЛАР ЯРАТИЛМОҚДА

ПРАГА. Илгариги тошкўмир конларини текислаш учун Шимолий Чехия кўмир ҳавзасидаги кўмир қазиб чиқарувчи корхоналари фондларидан бу йил энг кўп миқдорда —150 миллион крон маблағ ажратилди. 3500 гектар майдонда эски карьерларга тупроқ босиш, унумли қатлам яратиш ва кўчат ўтқазиш ишлари кучайтириб юборилди.

Масалан, Теплица шаҳри ёнидаги «Дукла» карьери тамомила ўзгартирилиши керак, ўнқир-чўнқир жойлар ўрнига сунъий кўл вужудга келади. Унинг соҳилларида арча ва қайрағочлар қад кўтаради. Шу йилдан бошлаб Мост шаҳри ёнида бундан бир неча йил муқаддам ёпилган «Врбенский» карьери кенг спорт комплексига айланади. Бу ерда ҳам сунъий ҳовуз, ундан нарироқда эса автомобиль пойгаси учун айланма трасса ўтади.

Лекин асосий эътибор бу ерларни экинзорларга айлантиришга қаратилади. Бундан бир неча йил муқаддам Шимолий Чехия ҳавзаси территориясида мамлакатда энг катта 250 гектар майдондаги боғ, мевазор массив собиқ кўмир конларини кўкаламзор қилишда эришилган энг катта муваффақиятлардан биридир.

ПОЛЬША. Халқ ҳунарманди Збигнев Дашкевичнинг номи (суратда) Ольштин воеводалигида яхши билишади. У дарахт ва похолдан эски типдаги деҳқон уйлари макетини маҳорат билан ясай олади. Унинг қатор ишлари виставкаларда намойиш қилинган. ЦАФ— ТАСС фотоси.

РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОР ЭКСПОРТ ҚИЛИНМОҚДА

СОФИЯ. Болгария бу йил электрон ва электро-техника буюмларини 17 процент кўп миқдорда экспорт қила бошлайди. «Электроимпекс» ташқи савдо ташкилоти биринчи марта чет эллардаги буюртмачиларига мамлакатда ишлаб чиқарилган рангли телевизорларни, шунингдек кучли трансформаторлар, электродвигателлар, радиотелефон ва бошқа аппаратлари юборилди.

«БХРда ишланган» маркали приборларни ҳозирги вақтда жаҳондаги 70 та мамлакатда учратиш мумкин. Бу эса Болгария буюмларининг юксак илмий-техникавий даражада эканлигидан далолат бермоқда. «Электроимпекс» Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик ҳамдўст мамлакатларига кўп миқдорда маҳсулот юбормоқда.

Еттинчи беш йиллик даврида шу тармоқ маҳсулотини экспорт қилиш икки ярим баравардан зиёд ошади.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

ХАНОЙ. Бу йил Совет Иттифоқида ва Вьетнамда нишонланадиган шонли юбилейлар шарафига Вьетнам бинокорлари билан совет мутахассислари социалистик мусобақа тўғрисида шартнома туздилар. Вьетнам бинокорлари ва совет мутахассислари ВСРда оғир индустрия гигантларидан бирини — Тхань Хоа вилоятининг Бимшон шаҳрида цемент заводини қурадилар.

Интернационал коллектив ўз зиммасига юксак мажбурият олди. Жумладан, бинокорлар корхонанинг биринчи навбатини Вьетнамда, республика эълон қилинганлигининг 35 йиллик кунида қуриб битказишга, Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги кунида эса дастлабки цемент ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Қурилиш муваффақиятлари

ДЕҲЛИ. Давлат уй-жой қурилишини ривожлантириш корпорацияси Таминаду, Панжоб штатларида ва Ҳиндистоннинг бошқа штатларида қарийб 60 мингта квартира қуриш лойиҳасини маъқуллади.

Уй-жой қурилиши кенг қулоч ёзганлиги —бугунги Ҳиндистон ҳаётининг ажралмас таркибий қисмидир. Ҳозиргача миллион-миллион ҳиндлар бошпанасиз бўлиб, ўн миллионлаб киши вайрона кулбаларда кун кечирмоқда. Шу боисдан уй-жой тақчиллигини тезроқ тугатиш — ҳукуматнинг асосий вазифаларидан биридир. Деҳли, Калькутта, Бомбай ва Мадрасда кичик квартиралари бўлган янги уйларнинг кварталлари тез қад кўтармоқда. Бу уйлар анча арзонлиги туфайли «халқ квартиралари» деб аталади. Ҳиндистоннинг асосий саноат ва савдо марказларида ҳар йили ўн минглаб ана шундай квартиралар фойдаланишга топширилмоқда. Бироқ уй-жой тақчиллиги мамлакатдаги энг ўткир проблемалардан биридир. Шунинг учун ҳам аҳолини бир текис тақсимлаш учун кичик шаҳарларни тез ривожлантиришга, бу шаҳарларда одамларнинг нормал яшаши ва ишлаши учун зарур шароитлар яратишга алоҳида аҳамият берилмоқда.

Ҳиндистонда шу беш йилликда (1978—1983 йиллар) уй-жой қурилиши программасини бажариш учун 15 миллиард рупиядан кўпроқ маблағ ажратилди. Бу эса бундан аввалги беш йилликка нисбатан қарийб 2,5 баравар кўпдир.

ПОЛЬША ХИМИЯСИ БАЙРОҚДОРИ

ВАРШАВА. Плоцкдаги Мазовец нефть тозалаш ва нефть химия комбинатида олефина ишлаб чиқарадиган йирик комплекс ишга тушди. Бу комплекс полимер материаллар тайёрлаш учун зарур бўлган хом ашё базасини уч баравар кўпайтириш имконини беради.

Мазовец комбинати Польша химиясининг байроқдоридир. Бу ердан мамлакат корхоналарига юқори сифатли машина мойи, бензин, синтетик тола ва пластмасса ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хом ашё етказиб берилади.

ПБИП Марказий Комитетининг партия VIII съездига атаб чиқарилган тезисларида химия саноатини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Бу съезд 11 февраль куни Варшавада очилади.

УЙ-ЖОЙ МАСАЛАСИ

АНТАНАНАРИВУ. Мадагаскар ҳукумати маъқуллаган уй-жой қурилиши программасига мувофиқ ҳар йили малагасияликлардан 100 минг киши янги квартираларга кўчиб киради.

Уй-жой қурилиши муаммосини ҳал этиш учун кураш умуммиллий кампаниясининг биринчи босқичини бошлаб берадиган бу йил пойтахтда, мамлакатнинг асосий порти Туамасинда ва йирик саноат маркази Фианаранцуада асосий ишлар авж олдириб юборилди.

Уй-жой қурилиши билан бир вақтда мактаблар, касалхоналар, болалар муассасалари барпо этилмоқда. Республикада шаҳар аҳолиси кескин даражада кўпайганлиги натижасида вужудга келган квартиралар танқислиги сабабли уй-жой қурилиши программаси қабул қилинди.

ҚАШШОҚЛИК ШАРОИТИДА

КАРАКАС. Лотин Америкаси мамлакатларида 35 миллион бола ниҳоятда қашшоқлик шароитида яшамоқда, деди бу ерда Венесуэланинг таниқли олими ва кўзга кўринган жамоат арбоби Родольфо Кинтеро. 2000 йилга келиб аҳвол яна ҳам оғирлашади: ярим оч аҳволда кун кечираётган болалар 44 миллион кишидан ошиб кетади, деди у маҳаллий журналистларга.

Саноат жиҳатидан ривожланган капиталистик давлатлардаги ёш авлоднинг тақдири ҳам аянчлидир. Р. Кинтеро болалар тўғрисида зўр ғамхўрлик қилаётган давлатлар сифатида Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларни мисол қилиб кўрсатди. Бу мамлакатларда ёш авлод тарбияси масалаларига биринчи навбатда эътибор берилмоқда.

СОЛИҚНИНГ КЎПАЙТИРИЛИШИГА ҚАРШИ

ПАРИЖ. Умуммеҳнат конфедерациясининг даъватига биноан, Францияда ҳукуматнинг солиқ соҳасидаги сиёсатига қарши умуммиллий ҳаракат ҳафталиги бошланди. Умуммеҳнат конфедерацияси бюросининг қайд этишича, давлат солиқлари ва маҳаллий солиқлар кўпайтирилиши оқибатида француз меҳнаткашларининг харид қобилияти яна ҳам пасаяди. Шу кампания давомида конфедерация активлари касаба союз бирлашмасининг «Ви уврнер» ҳафтаномаси махсус сонини тарқатадилар. Ҳафталик давомида митинглар ташкил этилади, касаба союз делегациялари маъмурларнинг вакиллари ҳузурига борадилар, бошқа тадбирлар ўтказилади.

Шаҳрим — фахрим

СУВ ШАХОБЧАЛАРИ МУСАФФО БЎЛСИН

Пойтахтимизнинг ҳар жиҳатдан ободонлашиб ва кўкаламзор бўлиб бораётганида қадим-қадимдан боғ-роғларни сувга сероб қилиб, Тошкентга такрорланмас гўзаллик бахш этиб келаётган обиҳаёт томирларининг роли беқиёсдир. Бугунги кунда шаҳримиз ҳар жиҳатдан қомат кериб, унинг боғ-роғларини ҳам янада кенгайтириш, ёз ойларида микроиқлим вужудга келтириш, бунинг учун эса сув тармоқларини ободонлаштириш масаласи келиб чиқди. Бундан беш йил муқаддам республика мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли шаҳар сув хўжалиги бошқармаси ана шу мақсадда ташкил этилган эди. Ўтган давр мобайнида бошқарма коллективи томонидан шаҳримиздаги каналлар ва унинг атрофидаги территорияларни ободонлаштириш юзасидан салмоқли ишлар амалга оширилди. 57 километрдан ортиқ каналлар капитал ремонтдан чиқарилди, уларнинг соҳилларига беш минг куб метрга яқин темир-бетон новлар ва сайқалланган плиталар ўрнатилди.

Куйбишев районидаги Юз ариқ, Ялангоч каналлари, Акмал Икромов районидаги Бешқайрағоч ва Бирлик каналлари ҳар томонлама ободонлаштирилиб, сув равон оқадиган қиёфага келтирилди. Қора йўл каналининг 1,5 километрлик қисмига бетон ўрнатилди, Сарикул канали, шунингдек Собир Раҳимов районидаги Чиғатой каналининг бош қисми ободонлаштирилди. Дархон ариғи эса Новомосковская кўчасидан Пушкин кўчасигача қадар бетон новлардан оқадиган қилинди.

Ҳозирги пайтда «Марказ-27» микрорайони территориясида Кўкча канали ҳар жиҳатдан ободонлаштириляпти ва бу каналнинг Октябрь массивидаги қисмининг архитектура кўриниши, санитария ободончилигини яхшилаш мақсадида соҳилларини бетонлаш ишлари олиб бориляпти. Ҳамза районида ҳам сув йўлларини ободонлаштиришга катта аҳамият бериляпти. Ҳозир бу ердаги Тол ариқ каналига бетон новлар ўрнатиляпти. Ялангоч канали эса Циолковский кўчасига янада кўпроқ сув беришини таъминлаш мақсадида унинг қуйи қисми қайтадан тикланмоқда. Калковуз каналининг кўпгина қисмида соҳилни мустаҳкамлаш ишлари амалга оширилмоқда.

Ўтган беш йил мобайнида шаҳримиздаги ирригация тармоқларини ободонлаштириш ва улардан фойдаланиш даражасини яхшилаш мақсадида ҳаммаси бўлиб 4,2 миллион сўмлик капитал ремонт ишлари амалга оширилди. Булардан ташқари, шаҳримиздаги Гадраган, Новза, Пул эмас каналлари тубдан реконструкция қилиниб, уларнинг сув ўтказувчанлик қобилияти оширилди. Шу кунларда эса Ракат каналида ана шундай реконструкция ишлари олиб бориляпти. Бундай ишлар учун 3,7 миллион сўмлик давлат маблағи ажратилган.

Ҳозирги пайтда бошқармамизнинг ҳам актив иштироки билан «Халқлар дўстлиги» майдони қурилишига мувофиқ ҳолда Чорсу, Тани шаҳар, Чуқур кўприк каналлари ободонлаштирилмоқда. Бу борадаги капитал ремонт ишларини пудратчи ташкилот ҳисобланган шаҳар ирригация ва гидротехника иншоотлари трестининг 1- ва 2-ремонт-қурилиш бошқармалари бажаряпти. Каналлар, ташламаларни тубдан реконструкция қилиш ишларини эса сув хўжалиги министрлиги ва «Узглавводстрой»нинг қурилиш бўлинмалари амалга оширмоқда.

Кейинги даврда каналларнинг аҳволини мунтазам текшириш имконини берадиган 17 километрдан ортиқ соҳил бўйлаб инспекторлик йўллари қурилди. Каналлар, дюкурлар, кўприк ости қувурларини тозалаш бўйича ҳам йил сайин кенг миқёсда иш олиб бориляпти. Бу мақсадда бошқармамизга қарашли шаҳарнинг турли районларида саккизта ишлаб чиқариш гидроучасткалари ташкил этилган. Бу участкалар ремонт-эксплуатация ишларини олиб боради. Улар томонидан ҳар йили 110 минг куб метрдан ортиқ миқдорда ариқлар ва каналлар тозаланмоқда.

Бу йил пойтахтимизда обиҳаёт томирларидан боғ-роғларга сувнинг етарли миқдорда оқишини таъминлаш мақсадида куз-қиш мавсумида 131 километрдан ортиқ каналлар тозаланиши лозим. 64 гидротехника иншоотлари, 30 сув ўлчаш мосламалари ремонтдан чиқарилади. Ҳозир бу борадаги ишлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Шаҳримиздаги сув тармоқларининг 70 процентдан кўпроғи 1980 йилги суғориш мавсумига тайёр. Ҳозир совуқ давом этаётганига қарамай, бу борадаги ишлар тўхтовсиз амалга оширилмоқда. Мамнуният билан айтиш мумкинки, 1975 йили ёз ойларида боғ-роғларни сув билан таъминлаш учун суғориш тармоқларидан ҳар секундда 19 куб метр сув ўтган бўлса, ўтган йили бу рақам 28 куб метрга етказилди.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, шаҳримизнинг сув йўлларини янада ободонлаштириш борасида бир қатор муаммолар ҳам бор. Масалан, район ободонлаштириш бошқармалари бизга автотранспорт ва ишчи кучларини камроқ ажратаяпти. Бу эса ободонлаштириш ишларини ўз пайтида бажаришга ҳалақит бермоқда. Бундан ташқари, бевосита каналлар ва ариқларнинг атрофида жойлашган кўпчилик аҳолига ҳам эътирозимиз бор. Айрим кишилар катта меҳнат эвазига бунёд этилаётган ва тозалаб турилаётган каналларни фаросатсизлик билан чиқиндиларга тўлдириб ташламоқдалар. Сув тармоқларига турли чиқиндиларни тўкмоқдалар. Шу билан бирга турли корхона ва ташкилотлар ҳам оқава сувларни шаҳардаги суғориш каналларига оқизиш билан сувни ифлослантирмоқдалар. Оқибатда уларни тозалаш учун янада қўшимча ҳаражатлар талаб этиляпти.

Бу йил шаҳримизнинг боғ-роғларини, турар жой массивлари ва магистрал кўчаларидаги дов-дарахтларни, яшил бойлигимизни сувга сероб қилиш учун шаҳар сув хўжалиги бошқармаси томонидан янада кўпроқ ишлар, тадбирлар амалга ошириладн. Ўйлаймизки, бу ишда ўз шаҳрини жондан севган тошкентликлар, корхона ва ташкилотларнинг ишчи-хизматчилари ҳам актив иштирок этиб, сув йўлларининг доимо тоза ва озода, каналларнинг соҳиллари янада обод бўлишига ўзларининг муносиб ҳиссасини қўшадилар.

Р. ИСАХУЖАЕВ,

шаҳар сув хўжалиги бошқармасининг бошлиғи.

Сайлов олди кундалиги

ДОИМО ГАВЖУМ

Тансиқбоев кўчасига жойлашган 15-ўрта мактаб кун бўйи ўқувчиларнинг хушчақчақ кулгилари билан янграб туради. Кечқурунлари эса, 2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонидаги 18 та кўп қаватли уйларда истиқомат қилувчи сайловчилар бу ерга ташриф буюришади. Мактаб дарвозасидан кириш биланоқ шу йил 24 февраль куни маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловга чорловчи шиор ва плакатлар кўзга ташланади. 38/8-сайлов участкасининг агитпунктига алоҳида хона ажратилган. Сайлов участкасига мактаб директори Тамара Жабборовна Исмоилова раислик қилмоқда. Сайлов олди тайёргарлик ишларини агитпункт мудири Анатолий Кузьмич Лукин билан ҳамкорликда олиб боришмоқда.

Агитпунктга кириш биланоқ В. И. Ленин, Л. И. Брежнев бюстлари, стендлар ва плакатлар, радиола ва телевизор кўзга ташланади.

Мактаб ўқитувчиларидан ташкил топган 40 агитатор навбат билан сайловчиларга хизмат қилишяпти. Бу ерда ёш сайловчилар, юрист-консультант бурчаги ташкил этилган. Деворда сайловчиларнинг рўйхатлари тузилиб, тартиб билан осиб қўйилган. Сайлов участкасидан 43 ёш сайловчи биринчи бор овоз беради.

— Бу рўйхатларни агитаторларимиз тузиб чиқишди, ҳозирча 2258 сайловчи рўйхатга олинди,— дейди сайлов участкаси секретари Е. Н. Бикова. — Манави қўшимча рўйхатни эса, ҳозиргина менга топширишди, уни машинкадан чиқариб осиб қўямиз. Агитаторлар бирорта ҳам сайловчининг ёддан чиқиб қолмаслиги учун барча тадбирларни кўрмоқдалар. Шунингдек, улар рўйхатга олиш юзасидан қилган ишлари ҳақида ҳисобот берадилар. Тансиқбоев массиви ва «Бешқўрғон» маҳалласи аҳолиси ўртасида бўлиб, агитаторлар улар билан сайловга оид суҳбатлар олиб боришмоқда.

«Узбексельмаш» заводининг коллективи шу кунларда мамлакатимиз пахтакорлари учун кўплаб УПХ— 1,5 «Б» типидаги кўсак чувиш машиналарини тайёрлаб жўнатмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг 5-цехида янги тайёрланаётган кўсак чувиш машиналари. М. Нуриддинов фотолари.

Олимпиада йилида янги марралар сари

ТОШКЕНТ ШАҲАР ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ ХОДИМЛАРИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Физкультура ва спорт тошкентликларнинг турмушидан жой олиб бормоқда. У шаҳар ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Йилдан-йилга Тошкентдаги физкультурачиларнинг сафи кенгайиб бормоқда. Айни пайтда ГТО нишондорлари кўпайяпти. Шунингдек, республикамиз пойтахтидаги етакчи спортчиларнинг маҳорати юксалиб бормоқда. Муваффақиятларни қўлга киритилишига янги-янги спорт иншоотларини ишга туширилиши катта фойда келтиряпти. Фақат 1979 йилда 152 минг ГТО нишондори, 140 минг оммавий разрядли, тўрт мингга яқин биринчи разрядли спортчи, 251 спорт мастери тайёрланди. 14 спортчи халқаро тоифадаги СССР спорт мастери нормативини бажарди ёки шу юксак номни қайта олишга муваффақ бўлди. Қисқа қилиб айтганда, оммавий разрядли ва маҳоратли спортчилар, ГТО нишондорлари тайёрлаш бўйича зиммага олинган план ва социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди.

Тошкентлик спортчилар шаҳар шарафини халқаро, Бутуниттифоқ ва республика миқёсидаги мусобақаларда шараф билан ҳимоя қилишди. Шаҳар терма командаси Ўзбекистон спартакиадасида биринчи ўринни эгаллади. СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадасида иштирок этган тошкентлик спортчилар олтита олтин, битта кумуш, учта бронза медалини қўлга киритиб, республика спорт делегацияси жамғармасига салмоқли ҳисса қўшдилар. Агар республикамиз спортчилари бу баҳсларда 2235 очко тўплаган бўлсалар, шундан 1098 очкоси тошкентликларнинг ҳиссасига тўғри келди. Шунингдек, ҳамшаҳарларимиз халқаро мусобақаларда ҳам жуда кўп совринларни қўлга киритишди.

8 спорт зали, сузиш ҳавзаси, 15 мерганлик тири, 20 спорт майдончаси қуриб фойдаланишга топширилди. Шунингдек, 8 та болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ташкил қилинди. Спортнинг енгил атлетика билан бир қаторда чим-хоккей, дельтапланеризм, каратэ сингари янги турлари ҳам тараққий эта бошлади. Тошкент шаҳридаги физкультура ва спорт ходимлари актив йиғилишида ана шу фактлар тилга олинди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети физкультура ва спорт комитетининг раиси Н. Р. Бойжонов шаҳар физкультура ва спорт ходимларининг 1979 йилда амалга оширган ишларининг якуни ва Олимпиада йилида уларнинг олдида турган вазифалар ҳақида ҳисобот доклади қилди. У шаҳардаги спорт ташкилотлари партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг раҳбарлигида ўтган йили физкультура ҳаракатини ривожлантиришнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, шаҳардаги меҳнаткашлар ва аҳолини физкультура ва спорт билан шуғулланишга жалб қилиш, етакчи спортчиларнинг маҳоратини ошириш борасида катта ишлар қилинганлигини таъкидлаб ўтди. Болалар ва ўсмирлар орасида спорт, айниқса оммалашиб бормоқда. XVI шаҳар спартакиадаси ҳақиқий маънода жисмоний такомиллашиш ва маҳорат ошириш байрамига айланди. Бу спартакиада баҳсларида 500 мингдан зиёд тошкентлик қатнашди.

Ўтган йили шаҳримизда бир неча йирик мусобақалар ташкил қилинди. Жумладан, бир неча Бутуниттифоқ ва халқаро турнирлар бўлиб ўтди. Бу беллашувларнинг ўтказилиши Ўзбекистон пойтахтининг спорт соҳасидаги обрўси тобора ошиб бораётганлигидан далолат берди.

Олий ўқув юртларидаги оммавий физкультура ишларининг аҳволи бир мунча яхшиланди. Бу жойларда тайёрланаётган ГТО нишондорлари, разрядли спортчиларнинг сафи кенгайди. Шунингдек, спортнинг у ёки бу тури билан шуғулланаётганлар анча кўпайди.

Шаҳардаги Ленин, Куйбишев, Фрунзе, Собир Раҳимов сингари районларда физкультура ва спортни ривожлантиришга доимий ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Бу районларнинг терма командалари XVI шаҳар спартакиадасида муваффақиятли қатнашдилар.

Физкультура коллективларида ҳам жисмоний тарбияни оммалаштириш ишлари юқори савияда олиб борилмоқда. «Таштекстильмаш» заводи, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, авиация техникуми, 175-мактаб, 2521-автоколонна ва бошқа корхоналарнинг физкультура коллективларини энг яхшилар қаторига қўшиш мумкин.

Бироқ, докладчи ва актив йиғилишида сўзга чиққан Ленин район партия комитетининг секретари И. И. Мельникова, Фрунзе район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари М. Абдуҳамидова, шаҳар комсомол комитетининг секретари Ҳ. Шонеъматов, Собир Раҳимов район спорт комитетининг раиси В. Н. Сергиенко ва бошқаларнинг таъкидлашларига қараганда эришилган ғалабалар камчиликларга муросасиз бўлишни талаб қилмоқда. Энг асосий нарса ана шу камчиликларни ўз вақтида бартараф қилишдир. Шаҳарда физкультура ва спортни ривожлантириш даражаси шу кун талабидан ортда қолмоқда. Тошкентликларнинг 46 проценти физкультура ва спорт билан шуғулланмоқда. Шаҳар ва район спорт комитетлари, кўнгилли спорт жамиятлари, физкультура коллективлари шаҳарликларнинг янги қатламларини спорт билан шуғулланишга жалб қилишда активлик кўрсатмаяптилар. Кўпгина меҳнат коллективларида физкультура ва спортни ривожлантириш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу биринчи навбатда «Газоаппарат», резина-техника буюмлари, чинни заводлари, 2-пойафзал фабрикаси, кўн-галантерея фабрикасига тааллуқлидир. «Спартак» ва «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятларидаги физкультура коллективларининг сафи жуда суст ривожланмоқда. Сўзга чиққанларнинг эътироф этишларига қараганда оммавий физкультурани ривожлантириш, ГТО комплексини жорий қилиш соҳасидаги кўпгина камчиликларга партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг етарли эътибор бермаётганликлари сабаб бўлмоқда. Район Советлари ижроия комитетлари физкультура ташкилотлари фаолиятини синчиклаб ўрганишмаяпти.

Актив йиғилишида корхона, ташкилот, олий ўқув юртлари, техникум, мактаб, аҳоли турар жойларида оммавий физкультура ва спорт ишларини янада ривожлантиришга аҳамиятни кучайтириш лозимлиги таъкидлаб ўтилди. Юқори малакали спортчилар тайёрлаш масаласига алоҳида эътибор берилди. Чунки 1980 йил XXII Олимпиада йилидир. Тошкентлик олимпиадачилар ҳам бу баҳсларга жиддий тайёргарлик кўришлари ва беллашувларда республикамиз шарафини муносиб ҳимоя қилиш малакасига эга бўлишлари лозим.

Актив йиғилишида шаҳар физкультура ва спорт ходимларининг 1980 йилги социалистик мажбурияти қабул қилинди.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов иштирок этди ва сўзга чиқди.

• Табиат—ҳаётнинг онаси

Курраи замин— ҳаммамизнинг уйимиз

Инсониятнинг ривожланиш тарихига назар ташласак, кўпдан-кўп ажойиботларга дуч келамиз, унинг бир қатор хавфли кушандаларини эслаймиз. Маълумки, бир пайтлар техника тараққий этмаган, асосий юриш транспорти фойтун, юк ташиш учун эса ҳар хил аравалар, деярли яшаш учун зарур бўлган овқату, кийим-бош, ҳамма-ҳаммаси қўл кучи билан яратилаётган пайтларда, инсон саломатлиги учун энг зарарли нарса деб чанг ҳисобланар эди. Табобат илмининг султони Абу Али ибн Сино «Чанг ва аччиқ ғубор бўлмаганда, инсон минг йил яшар эди» деб бежиз айтмаган.

Йиллар кетидан йиллар, асрлар кетидан асрлар ўтиб, одамларнинг тараққиёт даражаси ўса бошлади. Шуни айтиш керакки, инсоният тарихида ҳеч бир аср тараққиети биз яшаётган асрдагидек тез бўлмади. Бизнинг асримизда қишлоқ хўжалиги омочдан қутулди, от-арава ўз ўрнини енгил ва оғир юк ташувчи машиналарга, кўпгина қўл кучи билан боғлиқ хизматлар улкан механизм билан бошқариладиган автоматларга ўрин бўшатиб берди. Янги-янги корхоналар, завод-фабрикалар бунёдга келди. Инсон коинотга парвоз қилиб, Ойда машина юргизди, юлдузларга аппаратлар қўндирди. Буларнинг ҳаммаси асримиздаги янгиликлардир. Лекин ҳаёт доим олға кетаверади. Инсон тараққиёти қайси даражага етмасин, у бир ерда туриб қолмайди, балки яна ҳам мукаммаллашиб боради, яна ривожланиб бораверади, бу йўлда кураш ҳеч қачон тўхтаб қолмайди.

Ҳаммамиз яшаётган она сайёрамизнинг тоза ҳавоси, иқлими, гўзаллик ва табиийлиги бузилмаслиги учун ҳам доим курашиб келамиз. Яқингача кўпчилик кишилар, атроф-муҳитнинг бузилишига, ҳар хил газлар концентрациясининг ошувига асосий сабаб завод, фабрика, электр станциялари трубаларидан ажралиб чиққан саноат чиқиндилари, ҳар хил тутун ва буғлардир, деб ўйлашарди. Бу ҳам тўғри. Лекин ҳозирги кунга келиб ҳавони ифлослантиришда энг юқори ўринга автотранспорт чиқиб олмоқда. Шаҳарлараро ва шаҳар ичидаги кўчаларда турли автомашиналар сони кундан-кунга кўпайиб боряпти. Ватанимиз пойтахти Москвада бир кунда ўн уч минг «Волга» машинаси «такси» эмблемаси билан шаҳар кезади. Яхшики, кўпгина шахсий ва хизмат учун ажратилган машиналар бунчалик интенсив ҳаракат қилмайди. Шунинг учун ҳар бир машинага тўғри келадиган углерод оксидлари миқдори дунёнинг баъзи саноати ривожланган шаҳарларидан жуда кам норма атрофидадир. Мана, бир қатор рақамларга назар ташлайлик. Маълумотларга қараганда, Америка Қўшма Штатларида йил давомида атмосферага автомобиллар 65 миллион тонна углерод оксиди, 11 миллион тонна углеводородлар, 5 миллион тонна азот оксидлари, 0,7 миллион тонна олтингугурт оксидларини, қўрғошиннинг деярли ҳамма бирикмаларини чиқаради. Америка ва Ғарбий Европанинг катта шаҳарларида асосий катта магистралларда автомобилдан ажралиб чиққан заҳарли газлар — углерод оксидининг миқдори тахминан ҳар куб метр ҳавога 200—500 миллиграммга тўғри келади. Ҳолбуки, олимлар ҳисобича, ҳар куб метр ҳавога атиги 3 миллиграмм норма тўғри келиши керак. Бу рақамларни таққосласак, углерод оксидининг нормадан 100—150 марта кўплигини яққол тушунамиз.

Маълумки, табиат томонидан инсонга берилган бойликлар чексиздир. Шуни эсдан чиқармаслик керакки, нафас олишимиз учун зарур бўлган ҳаво, ташналигимизни қондирувчи сув, ҳар йили миллиардлаб тонналар ҳосил берадиган она еримиздан фойдаланишнинг ҳам маълум бир чегараси бор. Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш эса умумпланета масаласидир. Бунда бир жойнинг тоза бўлиши, иккинчи жойга эътибор бермаслик каби қараш кирмайди. Масалан, Гренландия ҳавоси аҳоли зич яшайдиган Европа ҳаво таркибидан жуда кам фарқ қилади. Ваҳоланки, бу ерда ҳаво ниҳоятда тоза бўлиши керак эди. Мана шунинг ўзи атроф-муҳитни муҳофаза қилишда бир мамлакат чегарасини ҳисобга олмасликни, саноат ва автомобиллардан ажралиб чиққан чиқинди газлар ҳавони зарарлантиришда чегара билмаслигини кўрсатади. Ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалигида ишлатиладиган заҳарли химикатлар Тинч океанидан Антарктидага борганлиги маълум. Текширилганда бу заҳарли химикатлар пингвинларнинг жигарларидан ҳам топилган. Бу шуни кўрсатадики, заҳарли химикатлар ҳаддан ташқари кўп қўлланса, у атроф-муҳитни ифлос қилибгина қолмай, ўсимликларга, ҳайвонларга салбий таъсир кўрсатади. Боз устига одамлар организмида тўпланиб, авлодлар оша бунга мослашув бўлмай қолиши, оқибат ёмон фалокатларга олиб келиши мумкин.

Кейинги пайтларда биосферада яна бошқача ҳар хил заҳарли газлар кўпаймоқда. Буларнинг ҳаммаси асосан саноат ва транспорт турларидан чиққан газлардир. Мана бир мисол. Атлантика океанидан битта реактив самолёт учиб ўтаётганда 35 тонна кислород сарфлайди.

Катта шаҳарларда ҳаво тоза бўлиши учун саноат корхоналарининг узоқроқ, кўкаламлаштирилган зоналарда бўлишига ҳаракат қилинади. Шуни унутмаслик керакки, атроф-муҳитни муҳофаза қилишда биосферадаги ҳаёт қонунларини аниқ ва тўғри билиш керак. Шундагина инсониятга хавф соладиган муаммоларни ҳал этишда тўғри йўл тутилади. Яқинда физика ва математика фанлари доктори В. Паненко биосферадаги жараёнлар моделини ўрганишда кутилмаган эффектни аниқлади. Шаҳардан ажралиб чиққан иссиқ ҳаво совуқ ҳаво билан аралашиб, натижада совуқ ҳаво марказга ҳаракат қилар экан. Бундай ҳолатда корхона трубаларидан чиққан ифлос заҳарли газлар совуқ ҳаво билан шаҳар ҳавосига кириб келади. Демак, шаҳар ташқарисига қуриладиган завод-фабрикалардан чиқадиган заҳарли газлар ҳаво оқими билан барибир шаҳарга кириб келар экан.

Ҳозирги пайтда кўпгина шаҳарларда атроф-муҳитни ҳимоя қилиш борасида кўплаб тадбир-чоралар кўрилмоқда. Юқорида айтганимиздек, автотранспорт ҳавони анча кўп ифлос қилмоқдаки, биринчи галда бунинг олдини олиш керак. Ҳар бир ҳайдовчи ўзи бошқараётган автомобилнинг техник нормага жавоб беришини таъминлаши лозим. Машина фаралари нотўғри регулировка қилинса шофер кўриш масофасининг ёмонлиги туфайли тезликни жуда кўп алмаштиради. Бу эса, ўз навбатида баъзан тормоз беришга ва баъзан тезликни оширишга мажбур қилади, двигателдан яна ҳар хил заҳарли газларнинг кўп миқдорда чиқишига олиб келади. Мамлакатимизнинг катта шаҳарларида транспорт атмосферани бузмаслиги учун автобаза ва транспорт ташкилотларидаги масъул ходимлар техника назоратини кучайтирмоқдалар. Чиндан ҳам санитария нормаларига жавоб берган машиналарнигина йўлга чиқариш зарур. Пойтахтимиздаги «Главмосавтотранс» ва «Мосавтолегтранс» сингари катта-катта ташкилотларда ишчи ва мутахассисларни двигателларни регулировка қилиш билан шуғулланишга ўргатиш ташкил этилган. Улар умумий нормага жавоб бермаган бирорта ҳам машинани линияга чиқишга рухсат бермайдилар.

Атмосферани муҳофаза қилишда иккинчи кураш усули двигателдан чиқаётган заҳарли компонентли газларни зарарсизлантириш. Олимлар томонидан тайёрланган нейтрализаторлар ҳозир пойтахтимиздаги кўп машиналарга ўрнатилган. Бунда машина карбюраторига ҳаво берганда двигателдан ажралиб чиқадиган газлар ғоятда камаяди, машинанинг фақат товуши тозилади, холос.

Учинчи энг муҳим муаммолардан бири, анъанавий бензинли двигателлардан воз кечишдир. Бунда электромобилларнинг янги моделларини ишлаб чиқиш керак бўлади. Келинг, электромобилнинг бензин двигателидан устунлик томонлари билан танишайлик. Биринчи электромобиль 1837 йилда яратилган эди. Биринчи жаҳон урушигача Америкада 100 фирма томонидан тахминан 10 минг электромобиль ишлаб чиқилди. Уларнинг тезлиги соатига 30 километр эди. Электромобилларнинг турларини яратишда конструктор олимлар иқтисодий, экологик ва энергетик нуқтаи назардан қарашди. Саноати ривожланган кўп мамлакатларда, жумладан иттифоқимиз шаҳарларида ҳам атроф-муҳитни ҳимоя қилиш нуқтаи назаридан электромобиллар зарур. Агар бензин билан ишлайдиган автомобиль бир километр масофани босиб ўтганда инсон саломатлиги учун 39,4 грамм зарарли газлар ажратиб чиқарса, электромобилда бор-йўғи 2,7 грамм газ ажралиб чиқади. Бир килограмм бензинни ёқиш учун эса, 3 килограмм кислород зарур. Электромобиль, ҳисоблашларга қараганда, йил давомида 10 минг километр йўл юрса ўрта ҳисобда 5 минг киловатт соатга яқин энергия сарф қилар экан. Йил давомида ривожланган мамлакатларда 2 миллион автомобиль 16 миллиард киловатт-соатга яқин энергия сарф қилиши мумкин. Бу солиштиришлар шуни кўрсатадики, келажак транспорти иложи борича электр энергияси билан ишлашга қаратилади. Мамлакатимизда бир неча юзлаб электромобиллар Москвада «Олимпиада—80» кунларида дастлабки синовдан ўтади.

Тўртинчи усул — химиявий усулдир. Бутун дунё химиклари ва физиклари диққат марказида ҳозирги кунда водород элементи турибди. Водород келажак энергетикасининг асоси деб тан олинмоқда. Чунки, водороднинг табиий манбалари битмас-туганмасдир. Водороднинг энг арзон ва табиий манбаи бўлиб сув хизмат қилади.

Хўш, водород нима, у қачон кашф этилган? Водород биринчи марта XVI асрнинг биринчи ярмида Парацельс деган олим томонидан кашф қилинган. Водород деган сўз сув ҳосил қилувчи деган маънони англатади. 1776 йилда Кэвиндиш унинг хоссаларини ўрганди ва бошқа газлардан фарқини аниқлади. 1783 йилда Лавуазье биринчи марта сувдан водородни ажратиб олди ва сувни водороднинг кислород билан ҳосил қилган бирикмаси эканлигини аниқлади.

Водород келгусида энергетиканинг асоси бўла олишига тўлиқ асослар бор. Чунончи, водород жуда кўп тарқалган элемент бўлиб, у ер шари массасининг бир процентини ташкил этади. Водород олиш учун асосий хом ашё сув бўлиб, сувдан водородни электрохимиявий усул билан ажратиб олинади. Бундан ташқари, сувдан водородни конверсия усули билан, темир ёки кўмирга сув буғи таъсир эттириб олиш мумкин. Кокс газини совитиб ёки табиий газни парчалаб ҳам водород олиш йўли бор.

Водород бензин ва бошқа ёқилғиларга нисбатан анча устунликларга эга, яъни бир килограмм водород ёнганда 28 минг катта калория иссиқлик ажралади. Бу миқдор бир килограмм нефть ёки нефть маҳсулотлари ёнганда ҳосил бўладиган энергиядан уч марта, тошкўмирдан эса тўрт марта кўп демакдир. Масаланинг энг муҳим— иккинчи томони ҳам мақсадга мувофиқдир. Водород ёнганда ҳеч қандай зарарли газ ҳосил бўлмайди, ундан фақат сув ҳосил бўлади. Космонавтикамиз отаси К. Э. Циолковский: «водород ракеталар учун асосий энергия бўла олади», деган эди.

Водороддан двигатель ёқилғиси сифатида фойдаланиш асримизнинг бошларидан мутахассисларни қизиқтириб келмоқда. Олимлар водороддан нефть маҳсулотларига қўшимча сифатида фойдаланишган. 1927 йилда Германиядаги Цеппелин компанияси водород билан ишловчи ички ёнар двигателларини ишлаб чиқарди. Бу двигателлар дирижаблларга ўрнатилди. Бу двигателлар 1929 йилда Ўрта ер денгизи устидан учиб ўтишда синаб кўрилди. 1930 йилларда Москвадаги дизель илмий тадқиқот институтида, Бауман номидаги Москва олий техника билим юртида, Ломоносов номидаги механика институтида ёқилғиларга водород қўшиб ишлатиш борасида жуда катта аҳамиятга эга бўлган текшириш ишлари олиб борилди ва олиб борилмоқда. Кейинги йилларда ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатиб турибдики, агар анъанавий ёқилғи ҳисобланган бензинга 5 процент миқдорида водород қўшилса, двигателнинг фойдали иш коэффициенти ортиб, атмосферанинг ифлосланиши кескин камайишига олиб келар экан. Айрим мутахассислар, водороднинг портлаш хусусияти катталиги ундан фойдаланиш имкониятларини чегаралаб қўймасмикан, демоқдалар. Айримлари эса бу фикрга жавобан, бу ўринда гугурт ҳам хавфли, бензин эса ундан ҳам хавфли, лекин инсоният булардан асрлар давомида фойдаланиб келяпти, дейишмоқда.

Ҳозирги вақтда водороддан ёқилғи сифатида фойдаланишга тўсқинлик қилаётган масалалардан бири, уни сақлаш муаммоси ҳисобланади. Водород жуда енгил газ бўлиб, унинг ҳар кубометри бор-йўғи 90 грамм келади. Тоза водородни баллонларда сақлаб юриш ҳам мақсадга мувофиқ эмас. Лекин, бу ўринда олимлар водороднинг айрим металларда ўта яхши ютилиши хоссасидан фойдаланишни назарда тутмоқдалар.

Хулоса қилиб айтиш керакки, атроф-муҳитни ҳимоя қилиш Курраи-заминда яшаётган ҳар бир инсоннинг бурчидир. Чунки сайёрамиз бизнинг умумий уйимиз эканлигини унутмаслигимиз керак. Агар коллектив бўлиб, ҳар ким ўз вазифасини тўғри адо этса, транспорт ходимлари белгиланган транспорт нормаларини, машиналарнинг техник ҳолатлари тўғри сақласалар, завод ва фабрика ходимлари фан ва техникани атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалаларига риоя қилсалар, қишлоқ хўжалик ходимлари агротехник қоидаларга риоя қилиб химиявий препаратларни белгиланган миқдорда ишлатсалар, қисман бўлса ҳам атроф-муҳитни ҳимоя қилишда ўз ҳиссаларини қўшган бўладилар. Она табиат бизга инъом этган ҳар бир неъматни кўз қорачуғидай сақлашимиз, ундан ўринли ва тўғри фойдаланишимиз керак. Биз юқорида зикр қилган ишлар энг аввало жонли табиатнинг султони — Ҳазрати инсон саломатлиги, узоқ яшаши ва келажаги учун қилинаётган тадбирлардир.

А. ИКРОМОВ,

Т. РАСУЛЕВ.

Тошкент ГРЭСининг Энергетиклар маданият саройида бир қатор тўгараклар муваффақиятли иш олиб боряпти.

СУРАТДА: духовой оркестр тўгараги раҳбари Ф. Абиев навбатдаги машғулот пайтида.

М. Нуриддинов фотоси.

САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

СТУДЕНТЛАР СПЕКТАКЛИ

Тошкент маданий оқартув техникумининг талабалари турли ёзувчиларнинг асарларини тез-тез саҳналаштириб турадилар. Яқинда улар Чингиз Айтматовнинг «Биринчи муаллим» қиссаси асосида тайёрланган «Унутилган одам» спектаклини тайёрладилар. Техникум ўқитувчилари Мамадали Содиқов ва Салимжон Қорабоевлар спектаклни саҳнага қўйишди. 2-махсус театр группасининг ўқувчилари асардаги ролларни катта қизиқиш билан ижро этишди. Айниқса, асосий ролларни ўйнаган Т. Тожиев. ва О. Юсуповаларнинг маҳорати талабаларга манзур бўлди.

Ҳамшаҳарларимиз хизматида

БУЮРТМА ОРҚАЛИ

Ҳар шанба ва якшанба кунлари шаҳримиздаги районларнинг аҳолиси Чимён тоғ бағрига чиқиб ҳордиқ чиқармоқда. Ўтган шанба ва якшанба кунлари Киров ва Акмал Икромов райони меҳнаткашлари Чимён бағрида бўлишди.

Бундан ташқари шаҳримиздаги саёҳат ва экскурсиялар бюроси ҳар бир корхона ва ташкилотдан коллектив бўлиб Чимён тоғ бағрига чиқиш учун буюртмалар қабул қилмоқда. Ўтган шанба ва якшанба кунлари ўндан ортиқ корхона ва олий ўқув юрти талабалари бюро хизматидан фойдаланишди. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ҳамза алоқа бўлими, ошхона мебеллари заводи ва темир йўл транспорти инженерлари институти коллективи тоғ бағрида бўлишиб, мириқиб дам олиб қайтишди. Азиз ҳамшаҳарларимиз коллектив бўлиб Чимён тоғ бағрига чиқиш истагида бўлсалар саёҳат ва экскурсиялар бюросига мурожаат қилиб, буюртма беришлари мумкин. Телефони 39-13-19.

ФИЛИАЛ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

Волжск автомобиль заводининг ўтган йили август ойида ишга туширилган София проспектидаги филиали бугунги кунгача 2 мингга яқин ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатди. Бу ерда асосан Собир Раҳимов районида истиқомат қилувчилар учун хизмат кўрсатилади. Филиал янги корпус ҳисобига кенгайтирилди. Февраль ойидан бошлаб кузов тузатиш ва «Жигули» машиналарини бўяш бўлими ҳамшаҳарларимиз хизматида бўлади. Бундан ташқари Венгрияда ишлаб чиқарилган диагностик жиҳозлар ўрнатилади. Ҳозир Германия Демократик Республикасида ишлаб чиқарилган баллонларга ел бериш стенди ишлаб турибди. Бу йилдан бошлаб мижозлар учун бир қанча қулайликлар яратилади. Улар машиналари ремонт қилинаётган вақтда телевизор кўриб, газета ва журналларнинг янги сонлари билан танишишлари мумкин бўлади.

ЎТМИШ САДОСИ

БИР ҚЎРҒОНДАН ТОПИЛГАН НАРСАЛАР

Мамлакат территориясида топилган жангчининг энг қадимги қуроли — 63 сантиметр узунликдаги шамшир СССР Фанлар академияси археология институти Ленинград бўлими экспедициясининг қатнашчилари Майкопдаги қўрғонлардан бирини қазиётганларида чиқди.

Археологлар биргина дала мавсуми мобайнида эрта бронза даври (эрамиздан уч минг йил аввал) га мансуб бир неча қабрларни бирин-кетин очдилар. Энг сўнгги қабр ғоятда бой бўлиб чиқди. Тадқиқотчилар ишни йиғиштираётган бир пайтда шу нарса очилиб қолди.

Археологлар нодир шамширни мана шу жойдан топдилар. Икки ёқлама чархланган шамшир тиғи яхши сақланган. Бу қурол мўътабар бир кишиники бўлса керак. Топилган иккинчи нарса марҳумнинг шахсий штандарти (туғи) мана шундан далолат беради.

Тадқиқотчилар қабрдан яна бир нарса — заррин бронза болта топдилар. Болтанинг сақланиб қолган ёғоч сопи энг қимматли топилдиқ бўлди. Археологларнинг мисли кўрилмаган омадлари келди: ўша ёғочнинг углеводород анализи уларнинг қачон кўмилганлигини аниқ кўрсатиб беради. Бинобарин Майкоп моддий маданияти тарихининг янги-янги тафсилотларини билиш мумкин бўлади.

(ТАСС).

Кишинёвдаги «Электромашин» заводининг коллективи ўтган йили пландан ташқари 1,5 мингта кир ювиш машинасини ишлаб чиқарди. Уларнинг ҳаммаси тежалган хом ашё ва иссиқлик-энергетика ресурслари ҳисобига тайёрланди.

СУРАТДА: завод лабораториясида. Бу ерда машиналар синовдан ўтказилади, уларнинг сифатини яхшилашга доир тадқиқотлар олиб борилади.

ТАСС фотохроникаси.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

А. РАВШАНОВ, А. РАҲИМҚУЛОВ: Биз минорали кран машинисти касбини эгаллаганмиз. Жиззах чўлини ўзлаштирувчилар сафида бўлиш ниятимиз бор. Бунинг учун қаерга мурожаат қилишимиз керак?

Жавоб: Комсомол зарбдор қурилиши — Жиззах чўлларини ўзлаштираётган комсомол-ёшлар билан биргаликда меҳнат қилишга аҳд қилганлигингиз жуда қувончлидир. Сизлар ўз ниятингизга етишиш учун район ёки шаҳар комсомол комитетига мурожаат қилишингиз лозим.

∴ ∴ ∴

Ҳ. ЭРМАТОВ: Эшитишимча, Ўзбекистон Ленин комсомоли Марказий Комитети учун янги бино қурилаяпти экан, у шаҳримизнинг қайси жойида барпо қилинмоқда?

Жавоб: Ўзбекистон кўчасига жойлашган Матлуботчилар уйи комплекси билан Анҳор канали оралиғидаги майдонда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети учун 14 қаватли муҳташам бино қуриш ишлари амалга оширилмоқда. «Узбекгидроэнергострой» трестига қарашли «Ташэнергострой» қурилиш-монтаж бошқармасининг бинокорлари айни кунларда объектда пойдевор қуриш ишларини тугаллашмоқда.

∴ ∴ ∴

В. ҲАМИДОВ: Мен Тошкент шаҳри қурилиши Бош бошқармасида бетончи бўлиб ишлардим. ТошДУнинг тайёрлов факультетига ўқишга кирдим. «Меҳнат дафтарчам»га ўз ихтиёри билан ишдан бўшади, деб ёзиб беришди. Маъмурият ишдан бўшашимнинг асл сабабини ёзишдан бош тортди. Шу тўғрими?

Жавоб: Маъмурият нотўғри йўл тутган. Агар ишчи ёки хизматчи қарилиги, касаллиги бўйича пенсияга чиқаётган, олий ёки ўрта махсус ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кираётган бўлса, «Меҳнат дафтарчаси»га ишдан бўшашнинг сабаблари кўрсатилиши шарт. Чунки бундай ҳолда ишдан бўшаётган киши маълум имтиёзларга эга бўлади.

∴ ∴ ∴

М. РАҲМОНОВ: Кўпинча газета ва журналларда «лойиҳа-смета ҳужжати» деган сўзга дуч келаман. У нимани англатади?

Жавоб: Лойиҳа-смета ҳужжатлари бутун қурилиш давомида амал қилиш зарур бўлган асосий ҳужжатдир. Қурилишга маблағ ажратиш, уни сарф этиш пудратчи билан буюртмачи ўртасидаги ҳисоб-китоблар смета ҳужжатларига асосан амалга оширилади. Қурилиш бўйича тузилган сметалар тасдиқланишидан аввал пудратчи билан келишилиши ва унинг томонидан қурилиш бошлангунча қабул қилиниши лозим.

Сметалар пудратчи томонидан тасдиқлангач, қурилиш объектларининг қатъий қиймати белгиланади.

∴ ∴ ∴

К. НАЗАРОВ: Пойтахтимизда Абу Али ибн Синонинг ҳайкали ўрнатилади, деб эшитдик. У қаерда қурилаяпти?

Жавоб: СССР Давлат мукофотининг лауреати, Тошкент шаҳрининг бош архитектори С. Одилов раҳбарлигидаги меъмор ва ҳайкалтарошлар ҳамкорликда яратган Абу Али ибн Синонинг улуғвор ҳайкали метрополитеннинг «Чилонзор» станцияси яқинида Кўкрак хирургияси институти корпуси ёнида барпо этилади. Шу кунларда бу ерда ҳайкал пойдеворини қуриш ишлари қизғин бошлаб юборилган.

Уй-рўзғор ташвишида

Совунни билиб ишлатинг

Маълумки, кир совунда ишқор ва ҳар хил кислоталар кўп бўлади. Шунинг учун кир совунда юз-қўлни ювиб бўлмайди. Ундаги тузлар терини дағаллаштириб юборади, айрим кишиларнинг қўл ва юзлари ёрилиши мумкин. Ҳатто тирноқ сийқалашиб, мўрт бўлиб қолади.

Уйда кир совунда буюмларни ювиб бўлгандан кейин қўлга озиқлантирувчи крем ёки вазелин суртиб қўйишни унутманг. Қўлга суртиладиган махсус кремлар упа-элик магазинларида ҳар қачон топилади.

Ўсимликни боғлаганда

Уйда тувакда ўстириладиган бутасимон кўчатлар тарвақайлаб кетса, бир-бирига чизимча билан боғлаб қўйманг. Бунда чизимча ўсимлик пўстлоғини эзиб, унинг ўсишига, кенгайишига ёмон таъсир қилади, озуқа олишига зарар етади. Ўсимликнинг шохчаларини бундай пайтда резина чамбар билан бир-бирига тортиб қўйсангиз, у шикастланмай яхши ўсади.

Занглмасин десангиз

Уй-рўзғорда кўп кишилар отвертка, искана, сумба ва кичик арра каби асбобларни сақлашади. Бундай асбоблар буғ ва намлик таъсирида занглаб, ишлатишга яроқсиз бўлиб қолиши мумкин. Уларни занглашдан сақлаш учун кичик бир яшикча олинг, уни қумга тўлдиринг-да, суюқ машина мойи сепинг, сўнг ҳамма асбобларни то бандига қадар шу қумга суқиб қўйинг, улар занглмамай янгидек сақланади.

ҲАСРАТ

ҲАЖВИЯ

— Йўқ, нега отам теримчи ўтаркан? Шоистаи жаннатда бўлгур боққол эдилар. Ҳе, бу гапни қўй, акаси, шатликка ўхшамайсан? Чойни хўпла, олти тийинлик қилиб дамлатганман. Шу десанг, одам-одамга ғанимат, билдингми? Беш кунлик дунё, ҳув этиб ўтади-кетади. Ҳа, баракалла. Оламдаги энг ноёб зот, бу шаксиз одам. Аммо мен сенга айтсам, акаси, хотининг ғирт чулчут бўлганидан кейин, додингни кимга айтасан? Нима гап бўлди десанг, ҳамма жанжал отнинг тақасидан чиқди. Мана нафсиламбирни айтадиган бўлсак, отдан ақлли, отдан ювош махлуқ борми дунёда? Йўқ! Ҳа отангга раҳмат. Сомон бозоридан ўтиб кетаётсам, ана шу тилсиз жониворнинг битта тақаси тупроққа қоришиб ётибди. Дарров олиб, шимнинг почасига артдим-у, белбоққа қистирдим. Уйга келиб энди балкондаги шода-шода осиб қўйилган тақаларимга қўшиб қўяман десам, тақалар йўқ. Кеннойинг тушмагур уларни пастга олиб тушиб, ахлат яшикка ташлаб юборибди. Белимдаги тақани кўриб яна капалаги учиб кетди-ю, тўққиз қаватли уйни бошига кўтариб қилди жанжал, қилди жанжал. Мен ҳам бўш келмадим. Не ҳасратда йиққан тақаларимни ташлаб юборади-ю ичинг ачишмайдими. Ҳа, балконда яна нималар бўларди, арзимаган лаш-лушлар бор холос. Мен сенга айтсам, акаси балконнинг ўртасида эски ҳовлидан чиққан мусулмон ғиштларни уйиб қўйибман. Унинг бир томонида икки қопдан сағал ошиқроқ эски-туски оёқ кийимлар бор. Ўзинг ўйлаб кўргин, ҳар бири палон пулга келган. Ташлаб юборишга кўзим қиймайди, ахир бирор кунимизга яраб қолар деб юрибман. Ҳа, уйда яна бошқа нарсалар ҳам бор. Масалан, ҳокандоз, оташкурак, самовар, карнай. Ҳе тавба, яналм кўзим оч эмас, қаноатли одамман. Арқоннинг атиги йигирма хили бор. Ип арқон, ипак арқон, искуственнийсидан ҳам бор. Ҳаммасини катта уйнинг шипига мих қоқиб қатор қилиб илиб қўйганман. Кўриб кўзинг қувонади. Ҳа, акаси, отнинг бошқа нарсаларидан ҳам топилади — эгари, пострончаси, тўқими, қоринбоғи, бўйинчаси, узангиси бор. Э, ука, олиб бориб кўрсатиб келардиму, аммо ўтирадиган жой йўқ. Кеннойинг билан гоҳ йўлакда, гоҳ ошхонада ётиб юрибмиз. Ҳамма уйда анжомлар бор. Ия, боядан бери қулоғингга тамбур чертяпманми. Бирида эски болта, белкурак, кетмонлар, ўроқ-чалғилар бор. Бир томонда катта яшик тўла эски уйдан чиққан қинғир-қийшиқ михлар бор. Уларни тўғрилаб қўймоқчи эдиму, аммо бир-икки марта бармоғимни чақиб олдим. Сендан ош-нон сўрамаганидан кейин бир чеккада кўнгил тўқи бўлиб турибди. Кичик уйда эски хумлар бор. Ота-боболаримизнинг бармоғи теккан, таварик деб асраб қўйибман. Уларнинг ёнбошида беш-олтита кир ювадиган жомошовлар савлат тўкиб туришибди. Кўчиб келаётганимизда қўни-қўшнилар ташлаб кетишган экан, уларни ҳам бир кунимизга яраб қолар деб асраб қўйибман. Эссиз, паст кўчадаги Ғилмон кампирники тракторни тагида қолиб кетди. Юрагим туздай ачишиб кетди, акаси. Ётоқхонамизда, ўғирлар, ҳовончалар, қор курайдиган ҳаскаш, паншаха дейсанми, танчага қўядиган курси дейсанми, беш-олтитадан бор. Ҳа, эсимдан чиқай дебди, студент бўлсанг керак, уйда беш-ўнта пирмис, керогаз, керосинкалардан бор. Зориқиб қолган бўлсанг тортинмай сўрайвер, ўзингни ўнглаб олгунингча бериб туришим мумкин. Ҳа, акаси, турасанми? Ўтирибмизда ҳангомалашиб. Энди сен бир жинимга тўғри келиб қолдинг-да. Майли бўлмасам, омон бўл, акаси. Ҳай, менга қара, яна биронта ноёб нарсаларнинг дарагини эшитиб қолсанг менга хабар қилгин. Ҳамиша мана шу жойда ўтираман. Агар йўқ бўлсам, Алимсоқ маҳсум десанг, етти ёшдан етмиш ёшгача ҳамма танийди мени. Хўп, омон бўл. Ҳой акаси, ҳой дейман. Оббо, кетиб қолди-ю. Аттанг, ботинкасининг тақаси тушиб қолибди. Ҳай, майли. Буни ҳам уйдаги тақаларимга қўшиб қўяман, ахир бирор коримга асқотиб қолар!

Жўра МАҲМУДОВ.

Ҳар тўғрида

ТАРИХИЙ МУЗИКА АСБОБИ

Англиялик тарихчи Хрестофер Монк қирол капелласи музикачилари томонидан чалиниб, XVII асрда бутунлай унутилиб юборилган музика асбоби ҳақидаги ёзувни топди. Монк бир неча йил давомида асбоб тузилиши тўғрисида маълумотлар йиғди. Ҳатто у бу чолғу трубасининг бир қисмини топишга муяссар ҳам бўлди. Ниҳоят, Монкда тарихий асбобни қайта яратиш нияти туғилди. Бу кашфиёт чолғучиларда катта қизиқиш уйғотди. Улардан келаётган буюртмаларни бажариш мақсадида тарихчи ўз устахонасида бир йилда 50 та ва ундан ортиқ ана шу музика асбобини тайёрлайдиган бўлди. Айниқса, бу асбобни ўз репертуарида баракко даври музикаси бўлган оркестрлар севиб харид қилишди.

Монк трубасидан бир нечта кинофильмларга музика ёзиб олишда ҳам фойдаланилди. Жумладан, Жюль Верн китоби асосида экранлаштирилган «Ер марказига саёҳат» кинофильмини қайд қилиб ўтиш кифоя.

ЯНГИ ЭЛЕКТРОМОБИЛЬ

Стокгольм кўчаларида янги электромобилнинг тажриба нусхалари пайдо бўлди. «Свенк Утвеклингс» фирмасида тайёрланган унча катта бўлмаган бу машинани темир никелли кичик аккумулятор ҳаракатга келтиради. У олдинги қўлланилган аккумуляторлардан фақат арзонлиги билан эмас, балки қувватлилиги билан ҳам фарқ қилади. Унинг энергияси 1600 километр йўл босишга етади. Ваҳоланки, шу нусхадаги олдинги швед электромобиллари эса 800 километргина йўлни боса оларди. Янги аккумуляторни бир неча бор қайта зарядлаш мумкин. У белгиланган муддатда зарядланиб турилса, 600 минг километр йўлни босиши мумкин. Электромобиль конструкторлари бу машина соатига ўртача 50 километр йўл босишини қайд этишяпти. Бу тезлик эса шаҳар кўчаларида юриш учун жуда қулайдир.

БУҒУЛАР УЧУН СВЕТОФОР

Швеция ва Норвегия кўчаларида автомобиль ва буғулар тўқнашувининг тобора ортиб бориши катта ташвиш туғдиряпти. Норвегияликларнинг таъкидлашича, кўчаларда буғулар ўтадиган махсус йўлкалар ташкил этиш ва уларни светофор билан таъминлаш туфайлигина бу кўнгилсиз ҳолни олдини олиш мумкин. Мана, икки йилдирки, Норвегия ўрмонларида жойлашган иккита асосий магистраль кўчаларида бу тажриба амалда синаб кўрилмоқда. Бунинг учун йўл чеккаларига тўсиқлар ўрнатилиб, буғулар ўтадиган жойлар махсус жиҳозланмоқда. Буғу ўтувчи йўлга қадам босиши билан фотоэлемент ҳайдовчининг огоҳлантириш мақсадида ёниб ўчиб турувчи сариқ светофорни ёқади.

Тажриба давомида илгарилари энг хавфли саналган бу йўлларда биронта ҳам фожиа рўй бермади. Эндиликда буғулар ва автомобиллар тўқнашуви Норвегияга нисбатан кўпроқ содир бўлаётган Швецияда ҳам ана шу тажрибани қўллаш ҳақида фикр юритилмоқда.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ●

СССР Алоқа министрлигининг

ТОШКЕНТ АЛОҚА ТЕХНИКУМИ

6 ОЙЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚЎШИМЧА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

Ариза ва ҳужжатлар 15 февралгача қабул қилинади.

Машғулотлар — ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри — 128. У. Юсупов кўчаси, 70-уй, (8, 14-автобуслар, 10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбусда бориш мумкин). Телефонлар: 41-43-62, 41-35-04.

7-таксомотор паркининг 528955 дан 529000 номергача бўлган қирқ олтита варақали йўқолган

ЛИМИТСИЗ ЧЕК ДАФТАРЧАСИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/II да **Дилором,** 6/II да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да **Кўрмайин босдим тиконни,** 6/II да **Ганг дарёсининг қизи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Олтин камар,** 7/II да **Чоллар ва кампирлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да **30 ёшлилар,** 7, 8/II да **Можаро.**

КИНО

5 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Лисунов номли** (17, 20, телефон: 96-63-60), **Ҳамза номли** (20, 20.30, телефон: 91-10-51), **Искра** (17, 20.00, телефон: 39-14-59).

6 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон: 96-63-60), **Ҳамза номли** (11, 13.30, 16, 18, 20, 20.30, телефон: 91-10-51), **Искра** (17, 20.00, телефон: 39-14-59).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

5 ФЕВРАЛЬ — СЕШАНБА.

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.30 «Қувноқ стартлар». 18.15 Шимолий Осетия АССР Давлат «Алан» халқ рақс ансамблининг концерти. 19.00 «Болаларга аталган шеърлар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». 20.00 «Тил бириктириш». Кэмп-Дэвид шартномасининг реакцион моҳияти ҳақида ҳужжатли фильм. 20.25 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Театр ва замон». «Чехов билан учрашувлар». 23.20 «Дунё воқеалари». 23.35 Концерт-вальс.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм. «Қор аёл». 18.25 «Ўсмир ва қонун» (рус.). 19.05 «Миллионлар ленинча университети». «КПССнинг аграр сиёсати—амалда». 19.25 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.40 Киноленинннома. «Ленин ва Ўзбекистон». Телевизион ҳужжатли фильм. 2-серия (рус.). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 З. Алмазова ва Ф. Алиев концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Қишлоқ хўжалик ходимларининг шу кунги муҳим вазифалари». 22.20 «Садқаи сар». Кинокомедия. 23.25 «Бугун оламда нима гап?». 23.35 Кўрсатувлар программаси.

6 ФЕВРАЛЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Ўсмирлар ижоди». 10.35 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия. 11.40 «Киносаёҳатчилар клуби». 12.35 «Қувноқ тарақа-туруқлар». Фильм-концерт (Пермь). Концерт тугагач (13.05) — Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси: «Ростсельмаш» — бизнинг фахримиз» (Ростов-Дон). «Черкаслар» (Киев). «Печора ёнида, дарё ёқасида» (Пермь). «Латгаль эртаги» (Рига). 16.35 «Шахмат мактаби». 17.05 «Горнчилар, қардасиз!».

17.35 «А. Н. Островский ҳаёти». 1-кўрсатув. 18.45 «Танишинг, ўнкураш». Телевизион ҳужжатли фильм. «Экран». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Совет қўшиқларидан концерт. 19.50 «Инсон ва қонун». Кўрсатувни юридик фанлари доктори профессор М. М. Бабаев олиб боради. 20.20 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «РСФСРда хизмат кўрсатган артист Л. Семеняка рақсга тушади». Фильм-концерт премьераси. «Экран» ижодий уюшмаси. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 Илмий-оммабоп фильмлар программаси: «Табиат сирлари». («Центрнаучфильм»). «Тетерев менинг дардим» (Киев).

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Таянч нуқтаси». Ҳужжатли фильм (рус.). 12.00 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг СССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов билан учрашуви. 12.35 «Оловберди». Телефильм (рус.). 13.10 «Қиш тонги». Бадиий фильм.

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Болалар учун фильм. 18.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Камалак». 18.55 «Ахборот» информацион программаси (рус.) 19.10 «Қишлоқ ҳаёти». СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Самарқанд область Пастдарғам районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси Жалилқул Юсупов ҳақида телеочерк (рус.). 19.30 Киноленинннома. «Ленин ва Ўзбекистон». Телевизион ҳужжатли фильм. 3-серия. (рус.). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар О. Шабданова ва Т. Бадинов концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Любавинларнинг тугатилиши». Бадиий фильм. 23.35 «Бугун оламда нима гап?». 23.45 Кўрсатувлар программаси.

«ТАШХЛЕБТОРГ»

КАФЕТЕРИЯ БЎЛИМЛАРИДА КОНДИТЕРЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ, НОН ВА НОН-БУЛКА МАҲСУЛОТЛАРИНИ СОТИШ БЎЙИЧА КИЧИК СОТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга 1- ва 2-ойда 52 сўм 50 тийин, 3-ойга эса 56 сўм стипендия берилади.

Курсларга 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар, Тошкент шаҳар, Янгийўл, Оржоникидзе, Калинин районларида прописка бўлган қиз ва ўғил болалар қабул қилинади.

Курсларни битирганларга Совет савдоси техникумига ва савдо институтига киришлари учун имтиёзлар берилади.

Курсларга кирувчилар: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 3х4 см. ҳажмдаги 2 та фотосуратларни топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тимирязев кўчаси, 2-уй (2, 16, 25-трамвайларнинг «Қозоғистон» кинотеатри, 3, 22, 23, 29-трамвайлар, 19, 47-автобусларнинг «Ташхлебторг» бекатлари), кадрлар бўлими, телефон 35-41-31.

НОНУШТАГА

Эрталабки ва кечки нонуштага ширин сухари мос келади. Бу сухари катталар каби болаларга ҳам хуш келади. Чунки, қипқизил сухарини хушбўй чой билан курсиллатиб ейиш кишига роҳат бахш этади!

«ТАШКЕНТХЛЕБ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

МАЙИЗ ҚЎШИЛГАН «ШКОЛЬНИЕ», «СЛИВОЧНИЕ», «ГОРЧИЧНИЕ» «ВАНИЛЬНИЕ», «ЛИМОННИЕ», «ОСЕННИЕ» СУХАРИЛАРИНИ

ИШЛАБ ЧИҚАРМОҚДА.

Буларнинг ҳаммаси олий нав ундан тайёрланади. Хамир, тухум, сарёғ ёки ўсимлик мойи, шакар бошқа хушбўй ва мазали нарсалар қўшиб оширилади.

БУ ЙИЛ «ТАШКЕНТХЛЕБ» БИРЛАШМАСИ ЎЗИНИНГ ЯНГИ МАҲСУЛИ БИЛАН ХАРИДОРЛАРНИ ХУРСАНД ҚИЛИШ НИЯТИДА.

Ширин қаламчалар тайёрлаш ўзлаштирилади. Ўйлаймизки, ширин қаламчалар нонуштага қўшиб тортиладиган хушхўр овқат бўлади.

«Любительские» булкалари яқиндагина нон магазинлари пештахталарида пайдо бўлди ва кўплаб харидорларга манзур булди.

«Любительские» булкалари ташқи кўринишидан кишининг иштаҳасини очади. Бунинг устига жуда мазали. Бундай булочкаларга ёғ, колбаса ёки қийма қўшиб ейилса янада мазали бўлади.

«Любительские» булкалари олий нав ундан сарёғ, тухум, шакар қўшиб тайёрланади.

ҲУРМАТЛИ УРТОҚЛАР!

Сухари ва булочкаларни шаҳардаги истаган нон ёки озиқ-овқат магазинларидан харид қилишингиз мумкин.

«ТАШХЛЕБТОРГ».

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

МИНОРАЛИ КРАНЛАР ВА ЭКСКАВАТОРЛАРНИНГ МАШИНИСТЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

4 ЯРИМ ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН, 18 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА 75 СЎМДАН СТИПЕНДИЯ БЕРИЛАДИ.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва Тошкент шаҳрида прописка билан таъминланадилар.

КУРСЛАРНИ ТУГАТГАНЛАР «СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ БОШҚАРМАЛАРИДА ИШЛАЙДИЛАР.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри — 70, Ш. Руставели кўчаси, 19-уй («Радость» магазини қаршисида, 18, 54-автобуслар, 9, 13, 15, 16-троллейбуслар, 4, 9, 7, 11, 14, 24, 28-трамвайларда бориш мумкин).

40-шаҳар техника билим юрти коллективи ишлаб чиқариш таълими мастери А. Сўфихоновга отаси **Бобохон СУФИХОНОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номидаги санъатшунослик институти коллективи институтнинг собиқ катта илмий ходими, санъатшунослик фанлари кандидати, археолог **Шарифхўжа Содикович ТОШХУЖАЕВ**нинг бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси коллективи газета-ҳарф териш цехининг линотиписти Н. Шамсиддиновага отаси **Али ҚОСИМОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Спортчиларимиз сафарда

Москвада от спорти уч кураши бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари бўлиб ўтди. Бу Олимпиада йилидаги дастлабки энг йирик беллашув бўлди. Ўз анъаналарига содиқ бўлган Ўзбекистон терма командасининг чавандозлари беллашувларда муваффақиятли қатнашиб, фахрли учинчи ўринни қўлга киритишди. Биринчи ўринни москвалик, иккинчи ўринни эса россиялик чавандозлар эгаллашди.

* * *

Минск шаҳрида қиличбозлик бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари ўтказилди. Бу беллашувларда Москвада бўладиган Олимпиада ўйинларида мамлакатимиз шарафини ҳимоя қиладиган спортчилар танлаб олиниши лозим эди. Шу боисдан ҳам беллашувлар ниҳоятда кескин вазиятда ўтди. Тошкентлик қиличбоз Собир Рўзиев айниқса яхши маҳорат кўрсатди. У рапирачилар ўртасида ўтказилган барча беллашувларни ғалаба билан якунлаб, биринчи ўринни эгаллади.

* * *

Тарту шаҳрида баскетбол бўйича аёллар командалари ўртасида еттинчи ва ўн иккинчи ўринлар учун дастлабки финал беллашувлари ўтказилди. Тошкент физкультура институти спорт клуби командаси турнирни муваффақиятли ўтказди. Ҳозир ҳамшаҳарларимиз активида беш очко бор. Пешқадамлар сафида бораётган қизларимиз иккинчи давра ўйинларини февраль ойининг охирида Ереванда ўтказишади.

* * *

Сув полоси бўйича «Ёш куч» жамияти Марказий советининг биринчилиги бўлиб ўтди. Бу беллашувларда тошкентлик спортчилар муваффақиятли қатнашиб, умумий якунда биринчи ўринни эгаллашди.

«Меҳнат резервлари» спорт комплекси залида волейбол бўйича мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган аёллар командалари иккинчи тур беллашувларини ўтказишди. Бу ерда Ленинград шаҳридаги трамвай-троллейбус бошқармаси командасининг қизлари жуда муваффақиятли қатнашдилар.

Ҳамшаҳарларимиз «Автомобилист» командасининг қизлари эса бир очко олишди, холос. Худди шу бир очко уларга кучли олтиликдан жой олиш имконини беради.

СУРАТЛАРДА: иккинчи тур учрашувларининг энг ҳаяжонли дақиқалари тасвирланган.

В. Белоплотов фотолари.

Тошкентнинг спорт майдонларида

Эркин кураш бўйича Америка Қўшма Штатларининг терма командаси мамлакатимизда уч марта ўртоқлик учрашуви ўтказди. Дастлабки икки учрашув Москва ва Тбилиси шаҳрида бўлди. Ҳар икки учрашув ҳам мамлакатимиз терма командасининг ғалабаси билан якунланди. Учинчи учрашув эса Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексининг залида бўлди. Бу сафар СССР терма командаси составига ҳамшаҳарларимиздан А. Хаймович, Э. Абдураманов, Э. Фатиковлар киритилди. Оғир вазндаги беллашувларда қатнашиши лозим бўлган А. Хаймович ўз маҳоратини кўрсатаолмади. Унинг рақиби Ф. Бонн жароҳатланганлиги туфайли беллашувдан бош тортди. 80 килограмм оғирликдаги Э. Фатиков К. Кампбел билан беллашди. Очколар бўйича ҳамшаҳаримиз ғолиб чиқди. 57 килограммгача оғирликдаги вазн тоифасида гиламга чиққан Э. Абдураманов Д. Корсога ютқазиб қўйди.

Милс Жин билан Я. Шугаев ўртасидаги олишув ниҳоятда кескин давом этди. Бу олишувда америкалик спортчи ғолиб чиқди.

Умумий ҳисобда бу сафар ҳам СССР терма командаси ғалаба қозонди.

* * *

«Буревестник» кўнгилли спорт жамиятининг вакиллари бадминтон бўйича ўтказилган республика чемпионатида ғолиб чиқишди.

Шахсий ҳисобда Ф. Даянова ва Г. Клейнберг чемпионлик унвонини қўлга киритди. Аралаш разрядда Ф. Даянова ва Н. Султонбеков, жуфт разрядда Ф. Даянова ва Е. Медунова, Г. Клейнберг ва Л. Клейнберг чемпион номини олишга сазовор бўлдилар.

* * *

«Спартак» кўнгилли жамияти республика советининг юз катакли шашка бўйича ўтказилган биринчилиги ниҳоясига етди. Аввалари бўлганидек бу сафар ҳам ғолиблик учун кураш асосан халқаро тоифадаги спорт мастери С. Давидов ва спорт мастери С. Гуляев ўртасида бўлди. Умумий якунда улар саккизтадан очко тўплашга эришдилар. Учрашувлардаги нисбатнинг яхшилиги туфайли С. Гуляев жамият чемпиони унвонини қўлга киритди.

Ер бағри калорифери

Ленинград кончилик институтининг олимлари хўжалик эҳтиёжлари учун ер бағрининг иссиқлигидан фойдаланишни таклиф қилдилар. Улар термал сув ва гейзерларнигина эмас, ер бағрининг қаттиқ жинсларини ҳам инсонга хизмат қилдирмоқчилар.

— Бу ғояни академик В. А. Обручев айтган эди,— деди кончилик теплофизикаси проблема лабораториясининг илмий раҳбари профессор Ю. Дядькин. Чуқурлиги 3 километрга борадиган иккита параллель қудуқ пармалаб, гидравлик портлатиш ёрдами билан шу қудуқларни бир-бирига боғловчи ёриқ ҳосил қилинса кишиларга иссиқлик беришга қодир циркуляция системасига эга бўламиз. Катта чуқурликда ҳарорат 100 градусдан ошади. Қудуққа совуқ сув қуйсак анчагина иссиқлик энергияси оламиз.

Ҳозирги вақтда институтнинг Виборг ёнидаги ўқув полигонида ер бағрининг иссиқлигидан фойдаланишга доир биринчи эксперимент ўтказила бошлади.

Полесьелик умри узоқлар

Белоруссиялик геронтологлар бир асрдан кўп умр кўриши тоғда яшайдиганлар учун осон деган фикрни рад қилмоқдалар.

Белоруссия ССР Фанлар академияси геронтология секторининг олимлари республикада мингга яқин умри узоқ кишиларни рўйхатга олдилар. Улар ўтган асрда туғилган кишилар кўп яшайдиган зоналарни ажратдилар. Булар Витебск, Могилев, Гомель областларининг ўрмонли районлари бўлиб чиқди.

Анкеталарга кўра, умри узоқ кишиларнинг ҳаммаси толмас меҳнаткашлардир. Уларнинг кўплари катта шаҳарлардан олисда яшайди, бинобарин Полесье ўрмонзорларининг хушбўй ҳиди анқиб турган ҳаводан нафас олади. Республикадаги кекса одамларнинг тўртдан уч қисми аёллардир. Бунинг сабаби маълум: аёллар камроқ жароҳатланади, ортиқча чекмайди ва ичмайди. Яна бир муҳим сабаб шуки, статистика маълумотларига кўра, аёллар кўп вақтини ҳаракат қилиб ўтказади, уларнинг телевизор кўришга кетадиган вақти эркакларникига қараганда бир неча баравар кам.

Логойск районидаги Семково қишлоғида яшовчи Фекла Ивановна Синевич яқинда 113 ёшини нишонлади. У уй-рўзғор ишларини бемалол бажаради, невара-чевараларини боқади. Агата Мироновна Сай бўлса ундан ҳам катта — 116 ёшда. Янка Купала туғилган Рязинка қишлоғида яшайди. Шоирнинг болалигини яхши эслайди, унинг шеърларини мароқ билан ёдаки ўқийди.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

5 ФЕВРАЛЬ, 1980 й. Р — 02764. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б — 2044. 5